

Evanjelická 4

Bratislava

.....
december
2011

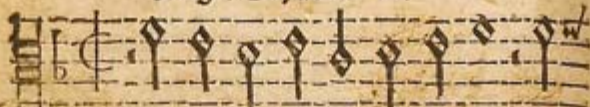

30

O Narození

hož štědrosta / y Pračky m-ale chová / Bůh
 člověkem učiněn / 2c. 6. Ta divnau mi-
 lost Boží / to newyniluvné zboží / chwalné
 w bazni synowské / nšic se sláwě Božské /
 Bůh člověkem učiněn / 2c. 7. Slawa
 Bohu na Nebi / počog lidem na Zemi / An-
 men, rcyž každý na to / Král narozeny de-
 to / Bůh člověkem učiněn / Bůh věčný ge-
 gest smřen / a k nám hřšným nakloněn.

O. H. Luth. Vom Himmel kam der
 Engel Schar / 2c.

S - Nebe předsedše Angelé / řek-
 li Pastýřům wesěle; Ay Děťátko

vřesně / leží w geslicích složené.
 2 W Beclémě, Wěstě Dawida / o-
 čemž Michajs powjda / tené gest G-
 2318
 Kry

Lutherova vianočná pieseň *Vom Himmel kam der Engel Schar* / *S nebe předsedše anjelé* vo vydaní kancionála *Cithara Sancorum* z roku 1653. V novom Evanjelickom spevníku je táto pieseň pod č. 38 s názvom *Anjeli z nebies výsosti* v preklade Jána Lacka.

ÚVODNÉ SLOVO

Známy český teológ, psychiater a súdny znalec Max Kašparů s jemu vlastným nadhľadom a humorom, alebo teraz skôr s iróniou o posune podstaty Vianoc píše: „Umelé koledy, umelé sviečky, umelé darčeky z umelej hmoty dávané s umelou láskavosťou pod umelým stromčekom. Už len očakávať, kedy sa na jedálnom lístku objaví umelý kapor s umelým zemiakovým šalátom... A keď všetka tá oslava čohosi – sviatku zimy na blate, sviatku detí v striedavej starostlivosti, sviatku mieru v rozvadených manželstvách či Sviatku slnovratu moderných vyznavačov skončí, opäť prídu všedné a obyčajné dni.“

Niekdedy potrebujeme preháňať, aby sme si uvedomili, že naše ideály a dobré predsavzatia byť človekom prajným, priamym a s nepokrivenou chrbticou, nezachráni niekoľko ozdobených dní v roku.

Všadeprítomná vianočná atmosféra však väčšinu z nás poblázni natoľko, že sa obklopíme gýčmi a necháme presvedčiť, že teraz problémy neexistujú.

Sú ľudia, ktorí sa na Vianoce netešia. Choroba, osamelosť, či chudoba ich zmáha natoľko, že ich prejavy umelej radosti a spolupatričnosti skôr deptajú ako tešia. Smútok zo straty životného partnera, fyzická, či psychická bolesť, a aj obyčajný vzdor adolescenta, keď na povinných rodinných návštevách zažíva pretváрку a faloš, sú o to ťažšie, o čo viac sa vyžaduje, aby sa o nich ani nehovorilo. Lebo sú Vianoce...

Abý sa aj naše kresťanstvo nestalo falošným, farizejským, skúsme byť viac otvorení a menej samospravodliví. Ne-

posudzujeme vieru ľudí, ktorí chodia do kostola striedmo. Ak prídu a stretnú sa v našich „kostoných spoločenských“ s niečím nepravým, neprirodzeným, umelým, len pevnie ich presvedčenie, že sem nepatria. Nemôžu. Nechcú.

Pomohlo by, keby sme sa vzdali tendencie mentorovať a moralizovať, boli schopní pozrieť sa na vlastný život i na naše spoločstvo trochu viac kriticky a pribežne si nielen v Božom slove, ale aj v spätných väzbách od ľudí overovali, či nám neuniká podstata, či presne zadefinovanými formami zbožnosti ľuďom na ceste k Bohu nebránime. Naozaj robíme všetko preto, aby sme ľudí vedeli nielen pozvať, ale aj pochopiť a prijať?

Napriek všetkému ťaživému verím, že sú medzi nami ľudia, ktorí majú odvalu a víziu, aby kdesi uprostred tejto tmy a chladu zažali svetlo nádeje. Skutočnej, nefalšovanej, možno len tichej radosti, nepredstieraného záujmu a pravej, životom osvedčenej viery.

Byť kresťanom je dnes drina. Ale Boh je medzi nami. V Kristu. V Človeku. Pri narodenom Dieťati z Betlehema môžeme stáť bez masiek, aj vtedy, keď vôbec nie sme „v pohode“. Prichádza, aby nás sprevádzal a chránil. Každého. Všetkých.

O príspevky do tohto čísla zborového časopisu som poprosila ľudí, ktorí žijú a pracujú aj za hranicami nášho Cirkevného zboru. Otvárať hranice nezaškodí. Aspoň si uvedomíme, kam patríme a kým

sme, preveríme, čo nami hýbe. Aj Vy, milí čitatelia, patríte k evanjelickej Bratislave, aj Vy sa môžete stať jej prispievateľmi.

Téma spolupatričnosti a zodpovednosti v nás rezonuje nielen v súvislosti s dlhmi, eurovalom a dlhodobou finančnou krízou, ale aj so životom našich spoločností. Názory detí na hodnoty neviditeľných darčiekov a mladých ľudí na to, ako kresťanstvo ovplyvnilo náš svet, sú aj prejavom snaženia a kultúry nás dospelých. Pohľad v zrkadle, ktoré

nám nastavili, nemusí byť príjemný, ale určite je užitočný. Oslávili sme 20. výročie znovuotvorenia Evanjelickeho lýcea a Evanjelickej diakonie, z oboch slávností Vám prinášame niekoľko podnetných myšlienok. Nech náš obzor rozšíri aj štúdia o pôvode a vplyvoch, ktoré sa podieľali na zmenách adventných a vianočných chorálov Dr. M. Luthera. Príjemné čítanie!

ANNA POLCKOVÁ
predsedajúca zborová farárka

O DIANÍ V NAŠOM CIRKEVNOM ZBORE TROCHU PROZAICKY

V tomto kalendárnom roku zmenil náš bratislavský cirkevný zbor svoju organizačnú štruktúru. Vznikli 3 dcérocirkvi – nové právne subjekty, ktoré budú od 1. 1. 2012 samostatné už aj hospodársky. Farári a kapláni sa už nestriedajú vo všetkých kostoloch, každý pracuje a zvestuje Božie slovo v priestoroch a kostoloch svojej dcérocirkvi.

Veľký a Malý kostol patrí Dcérocirkvi Konventná – farárkami sú:

Anna Polcková

Erika Hlačoková

Nový kostol patrí Dcérocirkvi Legiónárska – farármi sú:

Martin Šefranko

Boris Mišina

Ján Grešo

kaplánmi:

Peter Mozola

Martin Balko

Zborový dom v Dúbravke patrí dcérocirkvi Dúbravka – farárom je:

Ján Hroboň

Ak ste sa zatiaľ do Cirkevného zboru neprihlásili, príp. ste sa do Dcérocirkvi ešte nezaradili, urobte to. Obráťte sa na niektorý z farských úradov, kde Vám naše pracovníčky poskytnú všetky potrebné informácie.

*V mene presbyterstva Cirkevného zboru ECAV na Slovensku
Bratislava vám prajeme Božie požehnanie a vedenie,
aby ste našli zdroj odvahy veriť a žiť pravdivo – vedomí si svojich darov,
talentov i slabostí. Nech je Pán Boh s vami!*

STANISLAV PÁĀAL A ANNA POLCKOVÁ,
predsedníctvo Cirkevného zboru

VIANOČNÁ HOMÍLIA

*Ó, príď, ó, príď Emanuel, tak túžobne
lká Izrael / a očakáva nádej dňa, keď vô-
kol ťaží hriechu tma. / Už blízko, blízko
spásy deň, keď príde tvoj Emanuel. ES
14/1*

Lk 2,25-26

Vtedy žil v Jeruzaleme človek menom Simeon, muž spravodlivý a bohobojný, ktorý očakával útechu Izraela a Duch Svätý bol v ňom. Tomuto oznámil Duch Svätý, že neuzrie smrti prv, ako by videl Pomazaného Pánovho.

Milí bratia a sestry v Kristu Ježiši!

Očakávania a ich naplnenie – to je to úžasné napätie, ktoré robí z Vianoc vždy rovnako vzrušujúce sviatky. Veď kto z nás by nemal nejaké očakávania. Sú iste veľmi pestré. Od tých, pri ktorých myslíme skôr na seba až po tie, pri ktorých myslíme predovšetkým na ľudí okolo nás.

Kto má doma deti, vie ako už niekoľko týždňov žijú vo veľkom očakávaní vyplnenia svojich vianočných prání. Aj keď nás iste dosť zamestnáva to, aby sme nesklamali tieto detské očakávania, neznamená to, že by sme aj my v srdci nenosili svoje veľké očakávania.

Srdcia mladých očakávajú priestor v živote, ktorý by mohli stvárniť podľa svojich predstáv. Očakávajú pochopenie zo strany starších, lebo ich trápi ustavičné zaznávanie a podceňovanie. Trápi ich neschopnosť ľudí oslobodiť sa od starých zlovykov.

Srdcia zaľúbených očakávajú opätovanie svojej lásky, lebo už dlhšie nedokážu skrývať oheň túžby vo svojom vnútri.

Srdcia mnohých mladých manželov očakávajú narodenie svojho dieťaťa, oča-

kávajú prvé životné úspechy svojich ratolestí.

Srdcia mnohých starších manželov očakávajú obnovenie svojej vzájomnej lásky, lebo s hrôzou zisťujú, ako sa pomaly vytráca všetko to, čo ich prv spájalo.

Srdcia mnohých osamelých, ktorým smrť zobrala ich blízkych očakávajú nové spoločenstvo, nových ľudí, nové porozumenie.

Srdcia nemocou zranených očakávajú uzdravenie. Srdcia mnohých nemocných s veľkou námahou hľadajú spôsob ako sa naučiť žiť zo svojou nevyliciteľnou nemocou.

Srdcia nespravodlivo odsúdených, tých, ktorých česť na verejnosti iní potupili ohováraním, podvodom, intrigami a lžou, očakávajú spravodlivosť a víťazstvo pravdy.

Je dobré ak ešte dokážeme prechovávať v srdci svoje očakávania. Lebo tam, kde sú očakávania, tam je viera v ich naplnenie, tam je život, tam je pohyb, tam je energia. Kto už nič neočakáva, sám seba odsudzuje k nude, k akémusi druhu vnútornej smrti.

Ale sú vôbec splniteľné tieto naše očakávania? Má to vôbec zmysel po všetkých sklamaníach ešte na niečo dobré čakať? Má zmysel byť pozitívni – dobromyseľní v tomto svete? Nebudeme vyzeráť ako smiešni idealisti? Nie je rozumnejšie pridať sa na stranu chladne triezveho realizmu? Nediktuje nám skúsenosť, aby sme očakávali od každého skôr zlé, a preto boli skôr zdržanliví a ne-

dôverovali iným? Možno sú mnohí presvedčení o správnosti takej cesty alebo sa zo strachu na ňu pridávajú.

Skutočnosť Ježišovho narodenia, ktorú na Vianoce svätíme nám však hovorí, že je aj iná cesta. Simeon „očakával útechu Izraela a Duch Svätý bol v ňom“. Na konci svojho dlhého života ešte vždy dokázal mať nádej.

Uvedomiť si, že náš život je životom neaplnených očakávaní je veľmi ubíjajúce. Simeonov život je iný. Jeho očakávania sa naplnili. Videl narodeného Ježiša Krista a uveril v Neho. Prijal Ho ako útechu pre svoj život a pre život svojho národa. Vo svojom známom speve „Nunc dimittis“ hovorí: „Teraz prepúšťaš, Pane, svojho služobníka v pokoji, lebo moje oči videli Tvoje spasenie, ktoré si pripravil pred obličajom všetkých ľudí.“

Príbeh Simeona nám ukazuje, že má zmysel nevzdávať sa očakávaní. Vianoce iste môžu byť sviatkom splnenia nejakého očakávania. Menšie, či väčšie dary darované z lásky nás vedia potešiť a uistiť o tom, že v blízkych máme oporu. Ale Vianoce majú byť predovšetkým sviatkom nového odhodlania očakávať veľké veci v našom živote. Vianoce sú príležitosť uveriť. Napriek všetkým sklamaniam sa vierou spoľahnúť na Ježiša Krista ako nádej nášho života. Prijať Ho tak, ako Ho prijal Simeon. Prijať Ho ako záchrancu svojho života. Pochopiť vierou, že Kristus je Boží Syn, ktorý prišiel na tento svet, aby ho zachránil. Aby porazil moc hriechu a nastolil moc odpúšťania. Aby namiesto zlomyseľnosti postavil dobromyseľnosť. Aby na miesto strachu postavil dôveru. Aby na miesto zaznávania postavil ochotu uznať aj iných. Aby na miesto podozrievania postavil vôľu veriť. Tým splnil dávne očá-

kávania ľudí a dal nám dôvod očakávať konečné víťazstvo moci lásky.

Žiť s takouto vierou v Ježiša Krista znamená mať nevyčerpatelný zdroj sily proti všetkým sklamaniam a vedieť vždy očakávať to lepšie. Žiť bez tejto viery znamená trápiť sa v ustavičných pochybnostiach, v nedôvere a v strachu.

Ježiš Kristus sa narodil. Prijmime nie len romantiku Vianoc, ktorá obmäkčuje naše stvrdnuté srdcia. Prijmime narodeného Spasiteľa, ktorý vzdaluje strach a naplní dôverou a schopnosťou očakávať nové, veľké veci nášho života. Amen.

Pane, Ty si prišiel v noci za betlehemskými pastiermi. Osvietil si ich svojou slávou, keď boli v tme. Ty si ich obohatil v ich biede a chudobe. Ty si ich rozradostil keď boli smutní. Ty si ich posilnil, keď boli unavení. Ty si ich svet a ich život naplnil slávou svojej velebeny.

Príď aj ku nám v tejto vianočnej noci. Príď do tmy našich životov a zažni svetlo. Príď k nám, ktorí sme tak vnútorne veľmi schudobneli, že nevieme ako žiť a obohat' naše životy vierou a odvahou. Obohat' nás vzájomnou láskou, mierom a znášanlivosťou v rodinách. Príď a poteš nás, ktorí sa už nevieme zo srdca ničomu radosť, lebo nám chýba zdroj radosti – viera v Teba. Príď a daj sa nám tešiť z každej maličkosti, ktorú sme si vzájomne tohto večera pripravili. Otvor naše oči pre krásu Tvojho sveta, otvor srdcia i mysle pre múdrosť Tvojho slova a napokon príď ku nemocným, utrápeným, príď k nám aj potom, keď sa budeme s týmto svetom lúčiť a vezmi nás do svojho večného svetla a daj svätiť večné Vianoce s Tebou. Amen.

ONDREJ PROSTREDNÍK,
*teológ a VŠ pedagóg na Katedre
Novej zmluvy EBF UK*

ADVENT VZNAMENÍ OTVORENOSTI

Advent je pre kresťanov celého sveta v prvom rade obdobím očakávania. Kresťanská cirkev si v tomto čase pripomína príchod Spasiteľa do tohto sveta. To je fakt a ako taký sa stal prirodzenou súčasťou našej kultúry a tradície. Stotožnili sme sa ním do tej miery, že v dnešnej uponáhľanej dobe nás adventné obdobie upomína skôr na rýchlosť plynúceho času, ako na samotný význam a zmysel tejto udalosti. Ak sa však pozorne zamyslíme, uvedomíme si, čím nás advent stále obohacuje, čo nám prináša do našich každodenných radostí a starostí. Potom sa obdobie očakávania môže stať aj prísľubom nového začiatku. Aby sa tak stalo, musíme byť otvorení jednak historickému významu udalosti príchodu Spasiteľa do reality vymedzenej časom a priestorom, ale rovnako tak aj dôsledkom, ktoré so sebou advent prináša a ktoré nie sú ohraničené ani časom, ani priestorom, iba ak našou vlastnou nevšímavosťou a ľahostajnosťou. Z toho plynie, že začiatok adventného obdobia je vhodné venovať práve téme otvorenosti kresťana pre ve-
ci Božie.

Otvorenosť ako charakteristická vlastnosť kresťana

Otvorenosť je jedným zo zásadných kresťanských postojov, ktorý by mal kresťan zaujať vždy, keď sa stretáva s udalosťami spojenými s Božím zjavením v tomto svete. Platí to rovnako aj o advente. Otvorenosť je kľúčom k porozumeniu tejto udalosti. V prvom rade je treba zodpovedať otázku, čo to vôbec

znamená byť otvorený. Čomu a komu má byť kresťan otvorený, ako správne rozumieť tomuto pojmu? Samotný výraz otvorenosť ponúka viacero významov ako priamosť, úprimnosť, nezakrytosť, zjavnosť, ale aj priamosť. Práve posledný význam je dôležitý a vhodne dopĺňa všetky ostatné významové možnosti. Kresťan by mal dokázať reagovať priamo na všetko, s čím je konfrontovaný a čo ho núti zaujať postoj, rozhodnúť sa. Zvlášť by mal byť otvorený a priamy voči Božiemu konaniu v tomto svete, v jeho osobnom živote, či v živote svojich blízkych. Otvorenosť sa tak stáva charakteristickou vlastnosťou kresťana. Iba tak je možné prijímať každodenne životodárnu energiu z Božieho slova. Byť otvorený vyjadruje zároveň výsledný stav v procese pokánia, ktoré, ako to vyjadruje pôvodný grécky výraz metanoia, znamená doslovne „zmeniť myslenie,“ v prenesenom význame „obrátiť sa k Bohu.“ Zmena myslenia a obrátenie sa k Bohu, to oboje prináša do života veriaceho človeka prirodzený imperatív, byť stále otvorený Bohu, Božej vôli, jeho zámerom, citlivo a pozorne vnímať a hodnotiť všetko, čo sa okolo neho deje. To všetko charakterizuje kresťana ako osobnosť, ktorá je pevne napojená na zdroj samého života, ktorým je Boh.

Otvorenosť ako prísľub nového začiatku

V kontexte tejto charakteristiky je tre-

ba pristupovať aj k adventu. V historickej udalosti príchodu Spasiteľa na tento svet možno pozorovať primárny Boží zámer s človekom, priviesť ho do zaslúbeného cieľa, do kráľovstva Božieho. Už tu na samom začiatku je zrejmé, že Boh má o človeka a tento svet záujem a preukazuje mu lásku. Najvýstižnejšie to dokladá Jánovo evanjelium, zvlášť v kľúčovom šestnástom verši tretej kapitoly: Lebo tak Boh miloval svet, že svojho jednorodeného Syna dal, aby nezahynul, ale večný život mal každý, kto verí v Neho. Príbehy narodenia Krista, ktoré zaznamenávajú evanjelisti Matúš a Lukáš, ktoré patria pravdepodobne k druhotnému prúdu kresťanskej tradície, nemali zdôrazniť a vyzdvihnúť vieru v zázračné narodenie Ježiša Krista z panny, ale predovšetkým vzbudiť vieru v Ježiša ako Krista. Veriť v Ježiša Krista ako Pána, ktorý bol ukrižovaný a vstal z mŕtvych bolo, je a vždy zostane prvoradé, a ako to dokladá aj kresťanská dogmatika, práve to tvorí *satis est* pre spásu veriaceho človeka: aby každý veriaci mal v ňom večný život (Jn 3, 15). Už advent teda ukazuje na Božie konanie, ktoré je od začiatku teleologické. Konečným cieľom Božieho konania je vykupiteľské dielo Ježiša Krista na kríži. Zmŕtvychvstanie Ježiša, ktorý je Kristus, je anticipáciou Bohom zaslúbenej konečnej záchrany veriaceho človeka pre večný život v Božom kráľovstve. Udalosť Ježišovho príchodu na svet je začiatkom tohto procesu. Znamená to, že Božia láska sa usiluje navrátiť človeka do spoločenstva s Bohom, ktorého stredobodom už nie je človek a jeho konanie, ale Boh a jeho konanie. Usiluje sa o to, aby sa v človeku znova objavil jeho pôvodný stav – obraz Boží. To je výzva pre dnešného mo-

derného človeka, ktorý túto životne dôležitú skutočnosť často odsúva do úzadia, nevenuje jej pozornosť. Je to pozvanie k novému začiatku v živote každého človeka. Advent má preto významnú a dôležitú funkciu v každom čase, v každej spoločnosti. Prostredníctvom kresťanskej zvesti má burcovať k pozornosti a bdelosti, k odvahe úprimne a poctivo analyzovať svoj život, k vyvodeniu konzekvencií a k rozhodnutiu otvoriť sa v plnosti tomu, čo je sväté, večné a neporušiteľné, to znamená otvoriť sa Bohu.

Otvorenosť voči blíznym ako naplnenie zákona

Advent je časom vnútornej prípravy na príchod Spasiteľa. Táto príprava so sebou prináša aj otvorenosť a priamosť v konaní voči našim blíznym. Je to nevyhnutný a zároveň prirodzený dôsledok Božej milosti, ktorú prijímame v diele Ježiša Krista. Byť otvoreným voči potrebám svojich blíznym znamená predovšetkým žiť životom založeným na kresťanskej láske, ktorá musí byť realizovaná. Je to veľmi ťažké, ale zároveň akútne dôležité a potrebné. Potreby našich blíznym si vyžadujú priame a bezprostredné konanie a to v každom smere, v každej oblasti, v každom čase. Výstižne to charakterizujú slová apoštola Pavla, ktoré adresoval kresťanom v Ríme (R 13, 8 – 11): Nikomu nič nedlhujte, len to, aby ste sa milovali. Lebo kto blížneho miluje, naplnil zákon. Veď prikázania: nescudzoložíš, nezabiješ, nepokradneš, [nevydáš krivé svedectvo], nepožiadáš, a ak je nejaké iné prikázanie, v tomto slove sú zhrnuté: Miluj blížneho ako seba samého. Láska blížnemu zle nerobí. Plnosťou zákona je teda láska.

V týchto slovách vidno veľmi zreteľ-

ne kontinuitu medzi Starou a Novou zmluvou. Boží zákon je možné naplniť iba láskou. Od samého začiatku je Božie zjavenie vyjadrením Božej lásky k tomuto svetu a k človeku. To, že žiaden človek na tomto svete nedokáže bezvýhradne a v plnom rozsahu naplniť Boží zákon, je zrejmé. Avšak advent so svojim kľúčovým posolstvom o tom, čo Boh vykonal a stále koná pre človeka v tomto svete, zároveň poukazuje na dokonalosť a súčasne i paradox lásky Božej. V Ježišovi prišiel na svet Kristus, v ktorom konal sám Boh. Práve táto skutočnosť nás má motivovať a viesť k tomu, aby sme boli otvorení pre potreby svojich blížnych, pričom odpoveď na otáz-

ku, kto je mojim blížnym je jasná – každý človek. K tomu však potrebujeme predovšetkým jedno, zbaviť sa vlastného egoizmu, čiernobieleho videnia sveta okolo nás, potrebujeme vidieť ďalej ako iba na seba. Iba tak sa advent stane skutočne prísľubom nového začiatku, novej nádeje žiť zodpovednejšie a obetavejšie ako jednotlivci, ako manželia, rodičia, rodiny v širšom, či užšom zmysle. Iba tak sa nádej nového začiatku naplní aj v živote našej cirkvi. Nový advent, ktorý znamená nádej a skutočnú radosť z toho, čo pre nás vykonal Boh v Ježišovi Kristovi, našom Pánovi.

FRANTIŠEK ÁBEL

VŠ pedagóg na kateder NZ EBF UK

KREŠŤANSKÁ SPOLUPATRIČNOSŤ

Žijeme v období vyprázdňovania. Nikdy to zrejme nebolo inak. Iba to nanovo zaskočí každú generáciu, ako keď deti zistia, že vedia rozprávať. No na rozdiel od toho, ako vyprázdňovanie vnímali naši predkovia, zmenil tento jav svoju podobu. Liturgický čas ešte v minulom storočí pevne zvieral človeka a jeho život tak, aby sa nedokázal vymaniť z jeho trvania do závratnej prázdnoty spoločnosti, stojacej mimo času. Navyše, viera, že vo večnosti existuje neviditeľné spoločenstvo, spoločenstvo zosnulých, svätých, anjelov, naplňovala jeho predstavivosť a zmierňovala úzkosť. Človek bol kľúčovým ornamentom kozmického času, jeho meradlom a toto vedomie ho veľmi logicky spájalo s inými.

Naša situácia je celkom iná. Zvedavosť a poznanie nás priviedli do krajov obývaných divokým časom.

Vieme si z neho ukradnúť sekundy na facebooku, minúty s telefónmi, hodiny v autách a pred obrazovkami. Kfmime ho zakázanými túžbami, ako malé opičky v zologickej, blicujeme s ním po nákupných hangároch, necháme ho pretekať našimi dňami, ako silnú magnéziovú injekciu, ktorú dostaneme na pohotovosti, lebo sme vyčerpaní a únava nás vrhá do bolestnej bdelosti.

Jeho štruktúra, tekutá, nehmatateľná, bez sprievodnej kaligrafie zabudnutej

trpezlivosti, ktorú vidíme na stredovekých rukopisoch, pôsobí ako neviditeľné prúdy na atlantickom pobreží Francúzska a Španielska. Baily, ako sa tieto zákerné prúdenia volajú – dokážu odniesť aj dobrého plavca pri začínajúcom odlive kilometre od pobrežia, do otvoreného mora, ďaleko od hotelových ute rákov a čínskych parazitov.

Každý chce niekomu patriť. V zmysle symbolickom tak vyjadrujeme túžbu vzdať sa časti našej slobody v prospech pocitu, že nie sme sami. V živote spoločenskom, naopak túžime po takomto stave čo najmenej. Vnútnú slobodu spájame s predstavou, že nepatríme nikomu a nikam, nie sme členmi cirkví, ani strán, nie sme naozajstnými fanúšikmi, čo cestujú za svojim družstvom aj keď už rok prehráva. Chceme patriť k úspešným, ktorých za odmenu pozývajú na ples, ktorí necítia krízu. Chceme byť pekní, ako svet pár dní po stvorení, žiť v zharmonizovaných domácnostiach, zariadených orientálnymi kochačami a zdraví. Lebo keď sme zdraví, máme viac času, môžeme si dovoliť nechať sa unášať prúdmi, vracajú sa späť, prežívať rozmanité druhy spolupatričnosti – s peniazmi, zážitkami, môžeme si vychutnávať nudu, cítiť sa zbytočne, robiť iba to, čo nemusíme.

Žijeme v paródii liturgického času, zúženého na gýč spoločensťva, v ktorom všetci imitujú svoje úprimné túžby nestáť sa, len to nie, niekým iným. Staré kalendáre, almanachy, lunárne kalendáre pre roľníkov, sviatky slnovratu, všetky tie pekné staré tlačky, ktoré občas nájdeme v starých domoch, nás nedržali len pri vedomí času, ale aj pri vedomí, že nie sme sami.

Keďže ešte stále cítime, že tu niečo neseď, cez sviatky sa snažíme byť k sebe akože ohľadupľnejší a pozornejší. Niektorí aj napečú koláče a predávajú ich na trhoch, aby, aké bohumilé, pomohli deťom, najlepšie chorým, lebo to sa predsa patrí. Robiť pekné skutky cez sviatky. Bez nich je to ako vyjedaná salónka. Niektorí aj navaria bezdomovcom kapustnicu, lebo to je také milé, vonku mrzne, auto ste nechali v garáži a až tri hodiny nalievate žufanky kapustnice, všetko sa ligoce a vy robíte dobrý skutok, ako v Dickensovej Vianočnej kolede, taký, za ktorý sa vám v noci zjaví anjel a povie, dobrý skutok si dnes vykonal, máš pekný červený bod hore.

Nevadí, že už sa nespoľiehame na Milosť, sola Gratia, že jej príchod považujeme za menej pravdepodobný, ako koniec politiky, hlavne že dáme chudobným koláče, nie príliš veľa, aby sa neprejedli. Počas štyroch adventných týždňov – budeme mať tento rok aj korunu z chránenej dielne, aby sme ich podporili – sa náš čas zrýchli, „ochočime“ ho našimi skutkami, pôjde popod stromčeky na námestiach a šmykne sa s nami na klzisku a všetci budeme spolu, lebo byť spolu je pekné, nevadí, že si nemáme čo povedať, a že nič nezdíeľame, ale aspoň je nám teplešie.

Je veľmi náročne zosúladiť našu túžbu po sebe samých s presvedčením, že spoločensťvo, v ktorom žijeme je niečím viac, ako kulisou, ktorá nám má pripomínať, že sami nie sme. Necítíme v sebe silu plnosti a nevieme si teda predstaviť, ako by sme mohli o zmysluplnom napĺňaní nášho okolia presvedčiť iných. Aj cítime, že by sme mali dať veciam „no-

vý zmysel, "pozrieť sa „na to inak,“ ako hovoria na firemných poradách, urobiť niečo neočakávané, čo nás privedie inde, na miesta, kde dokážeme prežívať sviatky autenticky, s ľuďmi, ktorých si vážime a ktorých milujeme, ale aj s ľuďmi, ktorých nepoznáme, no neupierame im ľudskosť a právo byť súčasťou spoločenstva.

Všetky slová o „láske k blížnemu“ a „sviatkoch radosti a veselosti“ potrebujeme naplniť nanovo, umiestniť ich opäť v čase, dať im zmysel, ktorý majú pre deti, keď sa prvýkrát sánkujú a už je tma a všetko majú premoknuté, no práve začalo snežiť a ešte chcú ostať na Kolibe, lebo všetci odišli a na pozadí lampy jasne vidieť, že vločky sú obrovské a o chvíľu zakryjú aj ľadové stopy.

Veriť v našu spolupatričnosť nie je nejaká sociálna, alebo náboženská utópia. Je to náš reflex, ktorý poznal už najstarší človek, keď v jaskyni Chauvet maľoval pred 35 000 rokmi človeka s telom zvierťaťa, divé vtáctvo a podpisoval sa odtlačkami dlaní, aby sme videli, aké je dotknúť sa času. Ako ho dokážeme zastaviť, zmeniť jeho prúdenie tým, že mu vložíme do cesty tisíce zmyslupných vecí, slov a myšlienok, ktoré bude musieť obtekať, bez toho, aby nás uniesol ďaleko od pláže, od stromčekov, od ľudí, s ktorými máme požehnanie poznať sa a prežívať spoločne naše osudy.

MICHAL HAVRAN
teológ a publicista

ZODPOVEDNOSŤ A SPOLUPATRIČNOSŤ

Hovoriť o zodpovednosti a spolupatričnosti v čase finančnej krízy, debát o význame Eurovalu, v čase rozpadnutej vlády, štrajku lekárov a začínajúcej predvolebnej kampane môže vyzeráť buď ako satira, alebo ako lacné prihríevanie si polievočky nejakého moralistu. Tomu sa však chceme vyhnúť.

Grécke slovo *krisis* znamená súd. Pod slovom súd si predstavujeme sudcu, súdnu sieň, obhajcu, žalobcu. Väčšinou vnímame súd, ako priestor v ktorom sa konštatuje, čo je spravodlivé, a kto vybočil, či nevybočil z normy, porušil, či neporušil zákon. Ak uvažujeme o biblickom poňatí súdu, vidíme tu iné dôrazy. V pr-

vom rade je Boží súd zjavením, odkrytím, odhalením, zverejnením všetkého: dobrého i zlého, viery i nevery, vernosti a nevernosti, zrejmeho i skrytého, priznaného i ututlaného. Boží súd ukáže nielen skutky, ale i pohnútky srdca, nielen slová, ale i nevypovedané myšlienky. Všetky masky a pretváranky budú odstránené. Ukáže sa holá pravda. Toto je hrozivá predstava! Ale je tu ešte niečo hlbšie.

Boží súd je aj miestom nastolenia novej spravodlivosti. To je moc evanjelia na

spásu každému veriacemu skrze ktorú Boh ospravedľňuje toho, kto verí v Ježiša (Rim 3). Boží súd nielenže zhodnotí, čo bolo spravodlivé a čo bolo nespravodlivé. Boží súd je miestom utvorenia novej spravodlivosti.

Ak hovoríme o kríze okolo nás, snažme sa ako kresťania v prvom rade o to, aby sme s pomocou Ducha Božieho správne určili príčiny krízy. Tu je priester pre charizmy prorocstva. Proroci nie sú jasnovidci do budúcnosti, proroci dokázali pomenovať príčinu súdu. No súčasne proroci oznamovali cestu, po ktorej má prísť Knieža Pokoja. To druhé teda, o čo sa môžeme snažiť, je prorocké vyznávanie slov: „Príď kráľovstvo Tvoje“. Čo, ako vieme z Malého katechizmu, znamená vyznanie viery: „Kráľovstvo Božie prichádza iste samo od seba aj bez nášho modlenia, ale my prosíme v tejto prosbe, aby prišlo aj k nám.“ Mohli by sme pokračovať: „Bud' vôľa Tvoja, chlieb náš každodenný...“ Čo to znamená? Ako sa to deje?

Čas krízy je pre kresťana časom na zodpovednosť. Nie na zúfalstvo. Nie na beznádej. Je to hodina pravdy o svete, o hriechu o sebe. Čas súdu ukáže, že nezodpovednosť nie je večná. Nedá sa žiť na dlh (ani v ekonomike, ani v rodine, ani v osobnom živote, ani v duchovnom svete). Nieкто to zaplatiť musí - nieкто za to zaplatí! Vždy na nezodpovednosť nieкто doplatí.

V čase krízy si kresťan uvedomuje, že zodpovednosť vyplýva z predchádzajúceho oslovenia. Kto je oslovený, má odpovedať. Keď nás nieкто povoláva, je zodpovedné odpovedať. To platí medzi ľuďmi, ale i pred Bohom. Pán Boh povoláva každého človeka: povoláva ho do života, povoláva ho úradu a dáva mu povolanie skrze dary, zamestnanie skrze

stvoriteľský poriadok rodiny, manželstva, správy spoločnosti, zákony a ustanovenia. Predovšetkým však každého povoláva skrze cirkev svojim slovom. Napokon povoláva z časnosti do večnosti. Celý život je Božím povolaním. Od počiatku sveta po jeho koniec stoja ľudia v zodpovednosti ako budú odpovedať na Božie oslovenie.

Súčasne nám každá kríza ukazuje mieru spolupatričnosti. Ak si niektorí náhodou mysleli, že ich sa to netýka, tak kríza ukáže, že sa mýlili. Ak si nieкто zachával uši pred oslovením, ktorého sa mu dostalo, tak na súde už počuť bude. Pred Božím súdom si nieкто uši nezapchá. To nové, čo Boží súd tvorí, je nové uvedomenie si spolupatričnosti. Nová spravodlivosť nie je možná pre individualistov vo viere a egoistov v spáse. Božia nová spravodlivosť z moci evanjelia je o spoločenstve a spolupatričnosti „Žida i Gréka, muža i ženy, otroka i slobodného, a o tom, že všetci sú jedno v Kristu Ježišovi“ (Gal 3, 28).

Samota, singularita, egoizmus, monizmus protirečia tomu, čo je Božím určením pre človeka. Celkom konkrétne je moment spoločenstva medzi ľuďmi ako stvoriteľského zámeru vyjadrený v rodine. Rodina je podľa Luthera stvoriteľským poriadkom a zahŕňa v sebe celý komplex vzťahov - manžela a manželky, rodičov a potomstva, človeka a prostriedkov, ktoré mu slúžia na obživu a prežitie, na uspokojenie každodenných potrieb. Patrí sem aj otázka vzdelania a výchovy detí. Rodina a manželstvo sú obsiahnuté v Božom slove a príkaze. Ustanovenie ale i zaslúbenie a požehnanie rodinného života nachádzame už v Gen 1,27 a aj na iných miestach Biblie (Mt 19,5 a Mk 10,7).

Načúvajte teda Božiemu slovu, ktorým nás oslovuje a povoláva. Aj pri takých veľkých témach ako voľby, hospodárska kríza v Európe, globalizácia vo svete neupadajte do beznádeje, strachu a zúfalstva. Hľadajte, kde je naše povolanie k zodpovednosti. Vydávajte svedectvo o spolupatričnosti a nádeji, ktorú máme: „Ospravedlnení sme teda z viery, máme pokoj s Bohom skrze nášho Pána Ježiša Krista. Skrze neho sme vierou získali aj prístup k milosti, v ktorej stojíme, a chválime sa nádejou na Bo-

žiu slávu. No nielen to, ale chválime sa aj súženiami, lebo vieme, že súženie vedie k vytrvalosti, vytrvalosť k osvedčenosti, osvedčenosť k nádeji. A nádej nedá vyjsť na hanbu, lebo láska Božia nám bola vliata do srdca skrze Ducha Svätého, ktorý nám bol daný“ (Rim 5). S týmito slovami sa potešujeme v čase Adventu, naslúchajme im počas Vianoc a nimi sa inšpirujeme k zodpovednosti a spolupatričnosti v Novom roku 2012!

LUBOMÍR BATKA
teológ, dekan EBF UK

DETSKÉ SLUŽBY BOŽIE

V nedeľu 6. novembra pripravili deti z III. A triedy Evanjelickej základnej školy krásny zážitok pre svojich rodičov a ostatných priateľov školy. Pod vedením pani učiteľky Lucie Stohlovej, nám v Malom evanjelickom kostole predviedli, že vedia Služby Božie pripraviť. Tému nedele a Služieb Božích „láska nikdy neprestane“ stvárnil v scénke a originálne interpretovaných piesňach z Evanjelickeho spevníka. V poriadku Služieb Božích čítali tiež texty z Biblie, modlili sa.

Úvodom kázne boli ich postrehy a slohové práce, v ktorých deti prejavili, že lásku k blížnemu a empatiu voči svojim kamarátom považujú za veľmi dôležitú. Znázornili hodnotu dobrých medziľudských vzťahov a dôveru v Lásku, čo nám dospelým v každodennom zhone niekedy uniká. Veríme, že tieto Služby Božie priniesli úprimnú radosť a požehnanie všetkým zúčastneným - pred oltárom aj v laviciach.

GABRIELA BEŇOVÁ

NOVINKY DCÉROCIRKVI KONVENTNÁ

Dcérocirkev Konventná sa s nadšením a horlivosťou púšťa do práce vo viacerých oblastiach. Niektoré výsledky sú viditeľné hneď - a na niektoré si bude treba počkať.

1. **Dokončila sa oprava strechy** Starého lýcea na Konventnej 15, medzi okolitými domami naozaj svieti. Vďaka patrí Pánu Bohu a všetkým odborníkom - bratom a sestram, ktorí sa nezištne podieľali na príprave a realizácii rekonštrukcie: Prof. Janke Krivošovej, Dr. Petrovi Rybárovi, Mgr. Martinovi Kováčovi, Ing. Michalovi Šebestovi a Ing. Stanislavovi Páfalovi.

2. Od 8. 1. 2012 sa začne vykonávať **oprava organu** Veľkého kostola. Bude trvať približne 2 týždne. Ďakujeme za všetkých darcov milodarov, ktorí svojím príspevkom ocenili význam veľkolepého nástroja pre inšpirujúce poslanstvo hudby na Službách Božích a tiež pre umelecký zážitok, ktorý má moc osloviť človeka v hĺbke duše na koncertoch.

3. Myslíme na nutnosť citlivej rekonštrukcie múru celého areálu Veľkého a Malého kostola. Snažíme sa vyvíjať iniciatívu, hľadať finančné zdroje a ľudí, aby sme mohli múr obnoviť čím skôr.

Pôvodný pojem pre cirkev je grécky výraz „kyriaké oikia“, čo znamená „Pánov dom“. Ak má plniť svoje poslanie, a ľudia v ňom majú nachádzať svoj duchovný domov, silu a dôveru v život, nestačí nám bdiť nad nákladnými rekonštrukciami striech a múrov.

Je pre nás výzvou, aby sme vytvorili spoločenstvo - priestor, kde jeden druhého potrebuje a nechávali sa na Služ-

bách Božích Slovom a sviatosťami podnecovať k zmenám myslenia a života. Viera chce rásť a prinášať úžitok. Nenechajme ju podvyživenú.

1. Vždy, keď sa Slovo stáva Telom, a slová sa menia na skutky pomoci, sú Vianoce.

Aby sme o láske iba nehovorili a aby naša viera nebola len o slovách a významoch, potrebuje sa prejavíť. V spolupráci so sestrou Bc. Evou Bunčákovou, zakladateľkou ADOS Marta v CZ Bratislava Prievoz, s. presbyterkou Evou Stohlovou, Ing. Martinom Štefekom sme pripravili projekt profesionálnej opatrovateľskej pomoci seniorom, alebo inak zdravotne handikepovaným ľuďom. Od VÚC očakávame schválenie, aby sme mohli byť zaradení do siete poskytovateľov sociálnych služieb. Predpokladáme, že služba začne svoju činnosť najneskôr začiatkom februára.

Naša terénna opatrovateľská služba sa bude volať Simeon. Ako muž, ktorý sa v Jeruzalemskom chráme dočkal pohľadu na narodeného Spasiteľa a preto s radosťou a úplnou dôverou Bohu vyznáva: „Teraz prepúšťaš, Pane, svojho služobníka podľa svojho slova v pokoji, lebo moje oči videli Tvoje spasenie... Lk 2,29.30“ Naším cieľom je, aby sme všetkým, ktorí o pomoc požiadajú, pomohli naplniť dni staroby či neistoty ľudskou blízkosťou a pokojom.

2. Od konca januára sa začne stretávať nový spevokol. Bude ho viesť naša presbyterka kantorka - dirigentka Ivana Sabanošová M.S.M. Návky budú bývať pravdepodobne v stredu podvečer v Malom kostole. V prípade, že vie-

te a chcete aktívne spevom podieľať na príprave Služieb Božích, a našli by ste si čas na prácu v spevokole, skontaktujte sa s dirigentkou: sabanoso@gmail.com. Rada sa s Vami osobne stretne a zodpovie aj na konkrétne otázky.

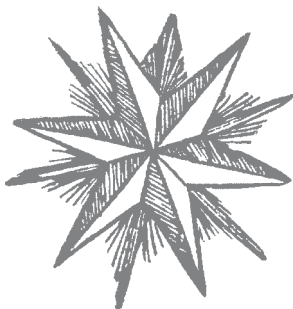
3. S radosťou pozorujeme, že sa rozrastajú spoločenstvá, ktoré sa začali stretávať v minulom, resp. predminulom roku a vedú ich dobrovoľníci – odborníci bez nároku na odmenu: Cvičenie pre seniorov každú stredu ráno o 9.00 vedie PaedDr. Dalma Sochorová v telocvični v budove bývalej ŠUPky. Pozvanie na dámsky čitateľský klub Sofia nájdete v osobitnom článku od Mgr. Ivany Adamcovej, ktorá pripravuje a moderuje zaujímavé diskusie. Biblická hodina býva zatiaľ len raz v mesiaci, je však výdatná, núka bohatý materiál pre ďalšie premýšľanie. S viditeľným oduševnením nás s odkazmi listu Jakuba zoznamuje František Ábel PhD. Tvorivé dielne pre deti v Starom lýceu zaujali a zamestnali pekný hlúčik detí, pripravujú ich Mgr. Lucia Stohlová a Ing. Zuzana Štefeková.

4. Ďakujeme všetkým nemenovaným vedúcim besiedky, dorastov, učiteľom náboženstva, pracovníčkam v diakonii, ktorí svojou ochotnou službou pravidelne a vytrvalo slúžia svojimi darmi na mnohých miestach.

Na záver ešte jedna prosba o pochopenie a ústretovosť, možno aj o trochu sebazaprenia. Sme radi, ak sa **rodičia s malými deťmi** zúčastnia Služieb Božích. Aj na nich raz bude postavená naša budúcnosť. Mladých rodín na Službách Božích nie je veľa. Dieťa, ktoré práve objavuje, ako sa dá po uličkách medzi lavicami skvelo rozbehnúť, akú má kostol výbornú akustiku, alebo naznačuje, že kázeň by mohla byť kratšia, sa nedá umlčať a usadiť. Hoci je veľmi dobre pochopiteľná aj túžba a nárok starších dobre počuť a rozumieť každému slovu, vyjadrujem za mnohých rodičov prosbu, aby sme aj tie detské prejavy nejako zvládli. Dalo by sa to napríklad tak, že si tí, ktorí sa chcú dobre sústrediť, prišli sadnúť do prvých lavíc. Sú obyčajne voľné ...

Za predsedníctvo a presbyterstvo Dcérocirkvi Konventná Vám prajem radosť, pokoj a nádej od narodeného Pána Ježiša Krista. Nech nám Pán Boh pomáha, aby náš rok 2012 rozjasňovala odvaha viery a puto vzájomnej podpory, ktorú si môžeme poskytnúť ako deti Božie a ako obyčajní ľudia.

ANNA POLCKOVÁ
predsedajúca farárka
DC Konventná

DORAST – MIESTO PRE TEBA!

Dorast na Konventnej je spoločenstvom mladých ľudí momentálne vo veku od 12 do 16 rokov. Stretávame sa každý štvrtok o 16:00 v dorastovej klubovni v Starom lýceu a našou túžbou je viac spoznávať Pána Boha a Jeho slovo a budovať naozajstné priateľstvá medzi nami. V súčasnosti je nás asi 15, z toho 5 vedúcich, každý z nás je úplne iný, jedinečný a veľmi dôležitý. Ale na to, aby bol celok úplný nám chýbaš ešte aj TY!!! Takže ak máš vo štvrtok náhodou voľno, nemáš nejaký krúžok a nevieš čo robiť s toľkým voľným časom, radi ťa medzi sebou privítame. Prípadne, ak prežívaš nejaké problémy, máš nejaké nezodpovedané otázky ohľadom Boha, svojho ži-

vota, stvorenia sveta a toho, ako to celé vlastne funguje, tak neváhaj a príď, dorast je miestom práve pre Teba!

Stretnutie dorastu trvá zvyčajne hodinku. Väčšinou sa zahráme nejaké hry alebo aktivítky, spievame piesne a potom je čas pre tému, ktorú má jeden z vedúcich. Tou sa snažíme priblížiť Pána Boha a to, že je konkrétnym a reálnym Bohom pre každého jedného z nás. Témy vychádzajú z Biblie a z našich vlastných príbehov, z toho, ako Boh pracuje a prejavuje sa v našich životoch. Po téme, piesňach a modlitbách, pre tých, ktorí môžu ostať máme pripravené hry alebo sa len tak rozprávame a rozoberáme rôzne témy. Keď je vonku teplo, cho-

díme väčšinou do našej záhrady, kde si zahráme futbal, volejbal alebo čokoľvek, čo nás napadne. Super novinkou v záhrade je trampolína, kde sa môžeme vyskákať a vyšantiť do sýtosti. Týmto spôsobom ale nechceme len pripraviť nejaký dobrý program, ale chceme byť jeho súčasťou a zažívať ho spoločne!

Okrem dorastov sa počas roka organizujú rôzne víkendovky a letný tábor. Je to čas, kedy je pripravený celodenný program, ale je to aj čas, ktorý strávime všetci spolu a je veľmi vzácný, pretože môžeme všetci lepšie spoznať jeden druhého.

To, čo predovšetkým chceme, je budovať vzťahy medzi sebou aj mimo času určeného pre dorast, stretávať sa kedykoľvek počas týždňa a cez víkend a byť jeden druhému oporou a dobrým priateľom.

A všetko, čo robíme, robíme len z Božej moci. Túžime po tom, aby to, čo môžeme počuť na doraste a iných stretnutiach, sa stalo realitou a súčasťou ich aj našich životov.

NATÁLIA KLEMENTOVÁ
*jedna z vedúcich
mladšieho dorastu*

TVORIVÉ DIELNE V STAROM LÝCEU

Vyrobiť si vlastný drevený obrázok do detskej izby? Chladničku mať ozdobenú vlastnoručne vyrobenými magnetkami? Na vianočnom stromčeku visiace originálne vianočné ozdoby? Drobnosti a malé poklady mať odložené v krásnej pomalovanej miske? To všetko a veľa, veľa iného si teraz môžu vyrobiť všetky deti vždy v prvú sobotu v mesiaci o 10:00 v Starom lýceu na Konventnej 15. Prvýkrát sme sa o to pokúsili 5. 11. 2011. Čakali nás tu rôzne servítky, lepidlá, farby a drevené lekárske špachtle... nie, nie, nepozerali sme sa s nimi do krku, tentokrát poslúžili deťom na oveľa krajší účel - vytvorili sme si z nich drevené rámy, na ktoré sme nalepili obrázok zo servítky. Aby sme si od práce oddýchli, zahráli sme sa aj obľúbenú hru všetkých mladších aj starších detí: Vymenia sa všetci tí, ktorí... a nakoniec sme hádali, kto je ukrytý na obrázku. Mal to byť nie-

kto, kto je výnimočný, Pán Boh ho má rád, má vlastnosti ako nikto iný a je pre Boha veľmi, veľmi dôležitý. Na naše prekvapenie obraz tvoril zrkadlo. Sme to teda my všetci, ktorých Pán Boh stvoril, každého výnimočne, každý z nás je iný a aj tu na Tvorivých dielňach môžeme svoju výnimočnosť prejaviť - a aj sme prejavili- každý zapojil svoju vlastnú fantáziu, zobral iné farby, inú servítku a vznikli rozličné, krásne obrázky, ktoré si deti zobrali domov.

Ak teda aj ty rád tvoríš a chceš si toto všetko vyskúšať, popritom sa aj zahrať, zaspievať, spoznať nových kamarátov- PRÍD! Každý mesiac iné výtvary, iná hra, iný verš z biblie, ale vždy zábava a tvorienie v plnom prúde. :)

LUCIA STOHLVÁ
*členka mládeže v Starom lýceu
a učiteľka na EZŠ*

PRÍBEHY, KTORÉ OŽILI

Keď som zakladala dámsky čitateľský klub Sofia, dúfala som, že sa nájde aspoň päť dám, ktoré budú so mnou zdieľať nadšenie z kníh. Našlo sa! Potom som túžila, aby sa vytvorila neformálna debata pri káve a čaji, nielen o knihách, ale celkovo o živote a stalo sa! Teraz chcem, aby sa časom rozšíril kruh čitateľiek a do klubu občas zavítal nejaký slovenský spisovateľ, ktorý nám odhalí svet kníh aj z druhej strany, tej autorskej. Prvým pokusom bolo pozvanie Moniky Kompaníkovej, ktorá sa aj prisľúbila, ale neskôr vyhrala literárnu cenu Anasoft litera a odvtedy má plný diár akcií. Napriek tomu sa nevzdávame a po novom roku máme prisľúbenú účasť spisovateľa a novinára Máriusa Kopcsaya, na ktorého sa veľmi tešíme.

Stihli sme prečítať šesť kníh a naše mesačné stretnutia kalí len to, že nie každý si môže dovoliť kúpiť knihu, alebo ju inak pozháňať, ale ak Boh dá, aj tu vidíme riešenie. Rozhovor neviazne a to je najdôležitejšie, klub si našiel svoje miesto pod slnkom a tie dámy, ktoré ho objavili, sa tam rady vracajú. Pozývame všetky vekové kategórie, čo je veľmi prínosné. Rozdielny generačný pohľad na fenomény dneška nás môže len obohatiť a rozoberať ich cez príbehy čitateľky povzbudzuje. Príbehy v akejkolvek podobe ľudí spájajú, tak ako kedysi cez ne ženy cítili spolupatričnosť pri ohni, neskôr pri spoločných priadkach a páračkách, dnes môžu na čitateľskom klube :-)

Mnohé súčasné príbehy možno navonok nie sú také silné a nepôsobia hlbokomyseľne, napriek tomu v klube zisťujeme, že za touto úmyselnou fasádou

sa skrývajú hotové poklady. Taký je aj posledný prípad od Davida Nichollsa s názvom Jeden deň. Za banalitou každodenného života, ktorý Nicholls opísal brilantne so všetkými detailmi, skryl posolstvo o čase, o zmeškaných príležitostiach, o potácaní sa v živote medzi snami a realitou a o tom, že každý deň v živote môže byť dôležitý. Premrhať ho môže znamenať úplne iný príbeh, o akom sme snívali. Aj hlavná hrdinka a hrdina si musia prejsť svojou vlastnou cestou, aby pochopili, že tá spoločná je predsa len najlepšia... Zaujímavé je sledovať ako sa z pochybých a bezstarostných dvadsiatnikov, stanú hľadajúci sa tridsiatnici, aby vyzereli na uvážlivých štyridsiatnikov. Originálny nápad o dvoch ľuďoch, ktorých zažívame iba jeden deň v roku a cez ten skenujeme ich vývoj navzájom i samostatne. Z tohto dielka nevykúkajú žiadne morálne poučenia, ani duchovné posolstvá, objavuje sa tam veľa banalít a klišé, ale napriek tomu nejde o prvoplánový román, ani sladkú romancu. Dá sa v ňom nájsť oveľa viac ako sa na prvé prečítanie zdá. Myslím, že má veľký potenciál osloviť terajšiu generáciu tridsiatnikov až štyridsiatnikov. A snáď aj mladší a starší si v ňom nájdu isté čriepky pre seba.

Najviac ma teší, že čitateľky v klube pochopili, že nejde len o čítanie ako zaháňanie nudy, že aj prosté vypočutie príbehu nás núti prežiť ho s hrdinkou či hrdinom a stať sa na chvíľu postavami kníhy. Keď čítame o dramatických peripetiách, tak spoločne prežívame úzkosť,

alebo radosť sa zdá skutočná ako naša. Tieto chvíle ponorenia do príbehu, spôsobujú jeho oživenie, ktoré je zvlášť dôležité cez tieto sviatky pri toľko počutých vianočných príbehoch z kazateľníc. Príbehy môžu pôsobiť liečivo až terapeuticky práve vtedy, ak sa na chvíľu odpútame od seba a splynieme s inou realitou. Umožní nám to iný spôsob vnímania a chápania a prežijeme tak myšlienky v inej podobe, ktorá nám spätne

umožní nadhľad na vlastnú skutočnosť. Preto vás srdečne pozývame do dámskeho čitateľského klubu aj v januári. Naučí vás nielen spoluprežívať, ale aj oživovať a to nielen príbehy na papieri, ale zvlášť tie v nás.

Stretneme sa 24. 1. 2012 na Konventnej 15 pri knihe od Ireny Brežnej Na slepačích krídlach.

IVANA ADAMCOVÁ KADÚKOVÁ
teologička a editorka

MAĎARSKÁ BIBLICKÁ HODINA

My, bratislavskí evanjelici maďarskej národnosti, sme s radosťou privítali príchod mladej farárky Eriky Hlačokovej do bratislavského cirkevného zboru. Pretože ona prevzala vedenie Služieb Božích v maďarskom jazyku v Malom kostole. Netrvalo dlho a začali sme sa schádzať aj na biblických hodinách, zo začiatku v sakristii Malého kostola, neskôršie v miestnosti na Panenskej 28. Biblické hodiny sa konajú každý pondelok o pol piatej poobede. I keď sa nás schádza málo – počtom 6 až 8, je to veľký prínos pre celý maďarský zbor. Cieľom biblických hodín je nielen štúdium a výklad Biblie, ale aj utužovanie celého života maďarského zboru v Bratislave a prenášanie tohto ducha aj na ostatných veriacich, ktorí sa zúčastňujú na nedeľných bohoslužbách.

Na biblických hodinách sa pod vedením pani farárky venujeme výkladu jednotlivých častí Biblie. Po výklade diskutujeme o tom, ako každý z nás pochopil počuté Písmo sväté a aké ponaučenie si môže vziať do svojho súkromného živo-

ta. Počas piatich rokov fungovania maďarských biblických hodín sme už prebrali knihy Starej zmluvy – Knihy kráľov o prorokoch Eliášovi a Elizeusovi, Knihy Samuelove. Z Novej zmluvy sme sa zaoberali Listom apoštola Pavla Koritským. V súčasnosti rozoberáme desať Božích prikázaní. Okrem vlastnej náplne biblickej hodiny diskutujeme aj o všeobecných cirkevných a spoločenských problémoch.

Z cirkevných zborov i od samotného vedenia Maďarskej evanjelickej cirkvi sme dostali nové Biblie v maďarskej reči – nový preklad, ktorý používajú maďarské protestantské cirkvi, nový evanjelický spevník s novými piesňami a liturgickým textom, ktorý sme zaviedli aj do našej bohoslužby a mnohé iné knihy budujúce náš duchovný život. Súčasťou biblických hodín je aj precvičovanie nových piesní spolu s naším bratom kantorom Rudkom Horváthom, ktoré potom odznejú na službách Božích v ďalšiu nedeľu.

Ako toto spoločenstvo sme nadviazali priateľský vzťah s evanjelickým cir-

Foto Juraj Predný

kevným zborom v Györi. Členovia ich zboru boli u nás na návšteve a zúčastnili sa na bohoslužbách. Ukázali sme im oba naše kostoly (veľký i malý). Vyjadrili obdiv a spokojnosť s prijatím, akého sa im dostalo.

Na budúci rok sa chystáme na návštevu tohto cirkevného zboru v Györi my. Ako členovia biblických hodín sme sa zúčastnili aj celoslovenského stretnutia všetkých zborov, kde sa káže po maďarsky. Minulý rok to bolo v Šahách a tento vo Farnej pri Leviciach.

Maďarskú biblickú hodinu v pondelok podvečer navštívili aj vzácní hostia. Navštívil nás pán farár doc. ThDr. Ján Grešo a pán farár Oliver Nagy z Dolných Salíb. Z Maďarska prišiel pán farár v. v. Zászkalicky Pál – tajomník Maďarskej evanjelickej konferencie a Szpisák Attila, bývalý farár Slovenského evanjelického zboru v Budapešti, v súčasnosti farár v meste Békéscsaba, kde žije početná

slovenská menšina. Minulý školský rok sa na našej biblickej hodine pravidelne zúčastňovala aj teologička Anett Agod z Maďarska, ktorá mala štipendium na ročné štúdium na našej Evanjelickej bohosloveckej fakulte.

I keď naše spoločenstvo bratislavských evanjelikov maďarskej národnosti je počtom malé, ale predsa je veľmi životaschopné, ba priam nadšené. A tak dvere na Panenskej 28 sú vždy otvorené pre tých, ktorí maďarsky hovoria alebo by sa chceli naučiť.

A čo napísať na záver? Iba to najdôležitejšie, že sme veľmi vďační Pánu Bohu za Jeho vedenie, za to, že v svojej rodnej reči môžeme nedeľu čo nedeľu počuť Božie slovo a každý pondelok na biblickej hodine upevňovať svoju vieru. A tak veríme, že On nás bude aj naďalej sprevádzať i požeňávať.

ALEXANDER INSTITORIS
a ostatní členovia biblickej hodiny

O viacerých vydarených podujatiach v Dcérocirkvi Legionárska (víkendových sústrezeniach dorastu, mládeže, vysokoškôľákov a o oslavách 15. výročia UPC) sa dočítate v samostatných príspevkoch v tomto čísle. Od vydania Ev. Bratislavy č. 3/2011 sme si pripomenuli 78. výročie posvätenia Nového kostola (NK). Na slávnosti poslušil dvomi piesňami spevokol. Dvere doň sú otvorené každému – úprimne Vás pozývame. Návky sa konajú v utorok o 18.00 v zborovej sieni (o 19.00 v období platnosti letného času).

V období všeobecnej neistoty je dobré „oprášiť“ fakt, že NK vybudovali naši predkovia v období svetovej hospodárskej krízy a veľkej nezamestnanosti. Nech nám ich príklad slúži na povzbudenie v dôvere v Hospodina. I vzhľadom na ekonomicky komplikovanú situáciu sme vďační za všetky milodary na opravu NK. Vážime si obetavých darcov. V súčasnosti máme k dispozícii prostriedky na výmenu polovice okien. Začat práce však budeme môcť až po súhlase pamiatkového úradu. Požiadali sme oň a čakáme na odpoveď.

Do programu služieb Božích v NK pravidelne prispievajú zástupcovia jednotlivých spoločenstiev rôznych generácií. Na sobotnej biblickej hodine 26.11. sa o svoje poznatky a skúsenosti z cesty „Po stopách apoštola Pavla“ do Grécka a Turecka s nami aj prostredníctvom video-projekcie podelili sestry farárky Hlačková a Prášilová. Na podujatiach Večer v kostole sme preberali témy Obrátenie a znovuzrodenie, reformačné piliere: Jedine Písmo a Jedine Kristus. Ako vyjadril jeden z účastníkov, kiez Pán Boh

všetko požehná, aby sme tieto dôležité témy nielen „prebrali“, ale sme ich skutočne v osobnom živote i zbore žili.

Z plánov do budúcnosti:

Od 8. – 15. 1. 2012 sa bude konať Aliančný modlitebný týždeň. Jeho záverečné podujatie je plánované na 15. 1. o 17.00 hod. v NK.

15. 1. 2012 bude Nedeľa vnútornej misie. Prezentácie svojej činnosti na oboch dopoludňajších službách Božích v NK prisľúbili pracovníci Detskej misie a Spoločenstva ev. mládeže.

Na 4. 2. 2012 plánujeme (poetický) Večer duchovnej tvorby Evy Bachletovej.

13. – 19. 2. 2012 sa uskutoční Národný týždeň manželstva.

4. 3. 2012 v nedeľu vonkajšej misie nám o svojich skúsenostiach z misie z Afriky porozpráva sestra Zuzana Kovalčíková, ktorá v dňoch 29. 2. – 3. 3. navštívi aj viaceré spoločenstvá na Legionárskej.

17. 3. 2012 sa uskutoční stretnutie priateľov Detskej misie v Častej.

1. 4. 2012 v NK vystúpi spevokol z ev. a. v. zboru Albrechtice (ČR – Sliezsko). Prosíme tých, ktorí môžu ubytovať hostí v domácnosti, aby sa prihlásili na FÚ Legionárska 4.

29. 4. 2012 chystáme jednodňový autobusový zájazd do cirkevného zboru Vrbovce.

9. 6. 2012 plánujeme Deň Dcérocirkvi Legionárska v Častej.

Okrem týchto mimoriadnejších akcií Vás pozývame aj na tie – navonok „obyčajné“, pravidelné podujatia pre všetky generácie konané v Dcérocirkvi Legionárska, ako sú avizované v bulletine. Aj pre ne platí Pánovo zaslúbenie z Mt 18,

20: „Lebo kde sa dvaja alebo traja zhromaždili v mojom mene, tam som medzi nimi“ i napomenutie Písma: „A pozorujme sa vospolok, aby sme sa povzbudzovali k láske a dobrým skutkom. Neopúšťajme svoje zhromaždenia, ako niektorí majú vo zvyku, ale napomínajme sa, a to tým viac, čím viac vidíme, že

sa približuje ten deň“ (Žid 10, 24 - 25).

So želaním požehnaných Vianoc aj nového roku 2012

Vaše predsedníctvo Dcérocirkvi Legionárska

PETER SYNAK

dozorca dcérocirkvi

MARTIN ŠEFRANKO

predsedajúci farár dcérocirkvi

NA PLNÝ PLYN

(Víkendové sústreďenie staršieho dorastu z Legionárskej ul.)

Myslím, že snom každého muža je raz sadnúť si za volant úžasného rýchleho športového auta, napríklad Ferrari, otočiť kľúčom, rozbehnúť sa síce pomaly, ale postupne pridávať, až kým nedosiahne moment, že pôjde na plný plyn. Toto je nielen príklad sna každého muža, ale aj dobrý príklad života s Bohom.

Na plný plyn - tak znela téma víkendovky staršieho dorastu z Legionárskej ul. - ktorá sa konala 18. - 20. 11. 2011 v stredisku Prameň Detskej misie v Častej. Témy neboli len o nekonečnej Božej láske, milosti a odpustení hriechov, ale aj o nás, o vzťahu s Bohom práve z našej perspektívy. O tom, že nemôžeme byť stá-

le iba nečinní, ktorí prídu na dorast, kde si zaspievajú chvály, vypočujú tému a nakoniec odídu takí, akí prišli. Nemôžeme zostať na oboch stranách, na tej Božej aj na tej svetskej. Musíme sa rozhodnúť a nenasledovať Boha len so zaradenou jednotkou, ale na plný plyn. Predovšetkým neradno zabúdať, že pokiaľ nedáme riadenie nášho života do rúk Bohu, vlastnými silami to ďaleko nedotiahneme.

Okrem tém, usmerňujúcich nás na Božiu cestu, nám pobyt spríjemňovali aj videá so svedectvami ľudí, ktorým viera v Ježiša zmenila život. Hoci to boli úplne obyčajní ľudia, ktorých by sme na ulici od iných nerozoznali, Boží dotyk ich vyslobodil od rôznych závislostí na alkohole, drogách a od okultných praktík v ich životoch. Okrem týchto videí nám

vedúci prezentovali aj ich misijnú prácu mimo pravidelných piatkových stretnutí dorastu a zároveň nás pozývali do spolupráce s nimi.

Na účastníkoch víkendovky bola jasne viditeľná radosť, láska, porozumenie a pokoj aj vďaka tomu sme sa mohli dúfam že viacerí, posunúť ďalej a prijať čo najviac správnych rozhodnutí smerujúcich k večnému životu.

Vedúci pripravili všetko tak, ako len dokázali, aby mohol Duch Svätý pokračovať tam, kde skončili. Pretože keď je Ježiš cesta, prečo by sme nemali ísť za Ním na plný plyn?

LÍVIA BOLYÓSOVÁ
*členka staršieho dorastu
na Legionárskej ul.
a chválospevového tímu*

JESENNÁ VÍKENDOVKA MLÁDEŽE Z LEGIONÁRSKEJ UL. Záruby 14. 10. – 16. 10. 2011

Po ceste autobusom z Mlynských Nív do Smoleníc a odtiaľ „pešobusom“, sme dorazili do rekreačného areálu v Zárubách. Skvelý víkend mohol začať naplno. Témou víkendovky bola LÁSKA.

V piatkový večer sme sa rozprávali o Božej láske. „Láska nikdy neprestane“ (1. Korintským 13, 8). Kde môžeme vidieť najväčší dôkaz lásky k nám? V tom, že Boh nám daroval svojho Syna Ježiša, aby sme mohli byť vyslobodení z hriechu. Vieme aká obrovská je láska – napr. milujúceho rodiča a jeho dieťaťa. Boh nám dal najväčší dôkaz svojej lásky – JEŽIŠA. Keď cítiš neistotu, pozri sa na kríž! Pripomenie ti obrovský dôkaz lás-

ky, ktorý bol vykonaný aj pre teba! Nezapadni, Boh je ten, ktorý ti nikdy nepovie, že s tebou končí! Ale ti povie: „Milujem ťa navzdory všetkému!“

Večerný program pokračoval zoznamovaním. Keďže v sobotu večer bola na programe téma Partnerská láska, naše sobotné ráno odštartovalo hrou na džentlmena. Úlohou chlapcov bola správať sa k nám počas dňa džentlmeny (veríme, že im to nezostalo len v ten jeden deň) a úloha nás, dievčat, bola večer uhádnuť, kto bol naším džentlmenom. V tento sobotný deň sme išli do prírody potešiť sa Božimi krásami. Cieľom našej túry bol najvyšší vrch Malých Karpát, Záruby

(768 m.n.m.). A kto mal chuť kráčať aj trochu ďalej, mohol vidieť zrúcaninu hradu Ostrý Kameň. „Počasíčko“ bolo krásne jesenné. Farebné lístie, svieži vzduch. Keď sa na túre dostanete do cieľa a vidíte výhľad, vidíte v tú chvíľu Božiu dokonalosť. Boh nám aj vtedy ukazuje, že sme pre Neho vzácní a krásni, že nás MILUJE.

Vždy, keď som na túre, tak si spomeniem, akú úžasnú symboliku má takáto turistická trasa v horách s naším životom. Nie každý úsek túry bol ľahký, ani každý deň v našom živote nejde všetko ľahko, ale v cieľi sme dostali odmenu – krásny výhľad. Nielen v cieľi, ale aj po jednotlivých namáhavých úsekoch sa bolo na čo pozeráť. Tieto výhľady sú sťa Božie povzbudená, ktoré nám pripomí-

najú: už NIE SI na nič SÁM/A. Celý ten čas nebol len o kráčaní na vrch a hrad, ale aj časom na rozhovory, spoznávanie, vzájomné sa povzbudzovanie.

Po „turistikovaní“ sme mali tvorivý čas. Dostali sme materiál, z ktorého sme mali niečo vytvoriť pre ľudí z ďalšej chatky. Asi pre každého z nás bol nezabudnuteľným obrázok muža a ženy, medzi ktorými bol kríž. Tento výtvor hovoril o Božej láske k nám, ale aj o partnerskej láske, čo bola aj naša sobotná večerná téma. Dôležitým bodom je príprava na manželstvo. Poznanie, že tvoja rodina si bude vyžadovať čas; že je nevyhnutné, aby si budoval/a vzťah s Bohom a mal/a ujasnené prečo žiješ. Pri vstupe do partnerstva je potrebné rozhodnutie, na toto musí mať odvahu muž (je Bohom stvo-

rený na dobývanie krásy). U ženy je zas dôležité, aby sa rozhodla, či prijme dobývanie. V tomto celom je potrebné, aby sa ani muž ani žena nezabudli Boha pýtať na Jeho vôľu. Skvelým zakončením večera bol táborák. Opäť čas rozhovorov, chvál a samozrejme dobrého jedla. Slaninka, špekáčiky, skvelé tábornícke hrianky (a jedno špeciálne opekané jedlo, ktoré sa stalo nejedlým).

Nedeľné ráno otvorila tretia víkendová téma Bratská láska. Poukázala nám na dôležitosť spoločenstva v našom živote. Ďalej na postoj lásky, to jest odpustenie druhým; záujem o nich a schopnosť konkrétne im pomáhať. Pamätajme na sľuby, ktoré dávame (prídem, napíšem, zavolám). Všetko toto potrebuje opäť priestor z nášho času a pohodlia.

Sme ochotní vzdávať sa našej pohodlnosti pre druhých?

Nezabudnime aj na to, že s Bohom je možné milovať aj ľudí, pri ktorých to nie je jednoduché (1. Korintským 13, 4 - 8).

Záverom našich skvelých dní bola aktivita, kde nám farebný papier „ukázal“ ako nás vnímajú tí druhí. (Mali sme písať o nich len dobré veci!) V podstate je to presne to, čo Boh od nás chce. Dívajte sa na ľudí Jeho očami. Vidieť to dobré v nás. Ďakujeme za dary! Za dar Božej lásky, za dar partnerskej lásky, za dar bratskej lásky... Nesmierne ďakujem, že aj táto víkendovka mohla byť veľkým darom pre nás.

VIERKA MARECKÁ
*členka spoločenstva mládeže
na Legionárskej ul.*

VÍKENDOVÝ POBYT UPC MOSTY V ČASTEJ

V Univerzitnom pastoračnom centre (UPC) Mosty sme opäť zorganizovali víkendovku pre spoločenstvo. Konala sa 21. 10. - 23. 10. 2011 v Stredisku Detskej misie Prameň v Častej. Jej hlavná téma bola: „Poznáš svoje nové meno?“ „Aké je tvoje nové meno?“

Pri vstupe do areálu sa až zatají dych nad toľkou krásou jesennej prírody Malých Karpát. Naš nebeský Otec nám víkendovku požehnal nielen svojou prítomnosťou, ale aj pekným slnečným počasím.

Lenka a Martin Kapustovci otvorili piatkový večer kvízom, ktorý nám ukázal, aké dôležité je spoločenstvo pre jednotlivca.

V hlavnej časti programu nám kaplán Martin Balko ponúkol biblický výklad na tému „Boh pozná Tvoje meno“. Na začiatku sa každý z nás dozvedel význam svojho krstného mena. Zamýšľali sme sa aj nad tým, či skutočne Boh vie, ako sa voláme, a či nie sme iba „druhotriedny tovar“. V malých skupinkách sa mohol každý podeliť so svojimi myšlienkami o texte z Biblie, v ktorom Boh oslovuje ľudí vlastným menom. Kládli sme si otázky: Kedy nás Boh oslovuje vlastným menom? V akých situáciách? Prečo?

Sobotné ráno nás privítalo krásnou inováťou na všetkom, čo sa nechalo skrásliť. V sobotu dopoludnia nás v spo-

ločenstve sprevádzal Marek Hrivňák témou „Boh „mení“ tvoje meno, lebo ťa chce oddeliť od tvojej minulosti pre budúcnosť a nové plány.“ Svedectvom nám priblížil, čo pre neho znamenalo jeho meno pred rokmi a čím je dnes. To, ako nás ľudia nazývajú, neznamená, že to tak má zostať navždy. Boh nás chce použiť pre svoje plány a novým menom nám dáva novú hodnotu, identitu, smerovanie života. Aktivitou, pri ktorej sme mali možnosť dať niekomu inému meno, ktoré ho vystihuje, sme sa dozvedeli, ako nás vníma okolie.

Vychádzkou na hrad Červený Kameň sme si prevetrali nielen hlavu. Na populárnejší futbal sa okrem mužov tešili aj ženy. Nechýbalo pri tom ani publikum a povzbudzovanie. Tvorivé duše si tiež prišli na svoje. Na tvorivých dielňach sme vyrábali záložky so svojím novým menom,

ktoré nám spomedzi všetkých návrhov najviac zarezonovalo v hĺbke srdca.

Sobotný večerný program bol otvorený piesňami, rovnako ako i predchádzajúce stretnutia v spoločenstve. Počas neho mal brat kaplán Peter Mozola biblický výklad témy „Boh ti dáva nové meno“. Symbolicky daroval každému bielej kameň s menom, ktoré nám raz dá Boh. Bolo úžasné cítiť priateľstvo a porozumenie medzi účastníkmi pobytu.

Záverom celej víkendovky boli služby Božie. Konali sa v priestoroch UPC Mosty v Mlynskej doline. Poslúžil nám na nich brat farár Ján Grešo. Celým víkendovým sústredením sa niesli modlitby, piesne a výzvy, ktoré sa, verím, nielen v mojom vnútri, ozývajú dodnes.

JANA FILÍPKOVÁ
členka UPC Mosty

PÄTNÁŠŤ ROKOV UNIVERZITNÉHO PASTORAČNÉHO CENTRA (UPC) MOSTY

Je to až neuveriteľné, ale misia medzi študentmi v Mlynskej doline má už 15 rokov. Na začiatku bola jedna skupinka mladých ľudí, ktorí sa pravidelne stretávali a túžba pozvať k Biblii a viere v Pána Ježiša aj ďalších. Pridali sa teológovia, ručne sme napísali prvý plagát, pozvali prvého hosťa a vznikol Klub 31. Za pätnásť rokov sa toho veľa zmenilo. Klubom prešlo mnoho študentov a vyrástli z nich mladí dospelí. Vydali sa, oženili, viacerí zostali slobodní, rozišli sa do všetkých kútov Slovenska, ale mnohí z tých, čo zostali v Bratislave, sa aj po skončení „výšky“ cítia „na Mlynoch“ doma. Vzniklo tak stabilné spoločenstvo, v ktorom nachádzajú domov už nielen študenti, ale práve oni zostá-

vajú cieľovou skupinou, ktorú chceme osloviť.

V dňoch 11. – 13. novembra 2011 sme preto vo Svätom Jure v priestoroch centra Agapé hľadali Cestu do hlbín študentovej duše. Cieľom historicky prvého seminára o službe vysokoškolákom bola výmena skúseností z práce v univerzitných mestách (Prešov, Košice, Žilina, Trnava, Banská Bystrica, Nitra, Bratislava), odkiaľ prišli zástupcovia. Zamýšľali sme sa nad tým, čím žije dnešný mladý človek, aké problémy máme v službe osobne ako služobníci a tiež v tíme a spoločenstve, ktoré za prácou stojí. Hľadali sme tiež ďalšie možnosti a aktivity, aké sa dajú mladým ľuďom ponúknuť. Na seminár prišli aj brat gene-

rálny biskup Miloš Klátik a brat biskup ZD Milan Krivda. Pracovná skupina prijala návrh uznesení pre vedenie cirkvi o službe študentom.

V nedeľu 13. novembra sme oslávili 15 rokov služby UPC slávnostnými službami Božími. Kázal brat biskup Krivda. Na následnom obede sme boli povzbudení aj slovom brata farára Martina Šefran-

ku a modlitbou brata seniora Borisa Mišinu. Veľmi sa tešíme, že UPC Mosty patrí do bratislavského cirkevného zboru a veríme, že Pán Boh požehná ďalšie roky, služobníkov a najmä duchovný domov pre mnohých študentov.

PETER MOZOLA
zborový kaplán, vedúci UPC

V DCÉROCIRKVI DÚBRAVKA

prežívame momentálne radostné obdobie. Pribudlo nás na službách Božích a majú aj radostnejšiu a živšiu atmosféru. Prichádza aj viac mladých ľudí a rodín. Milou súčasťou nedeľného spoločenstva je požehnanie dietok. Vždy sa nazberá pred oltárom húfik našich najmladších. Niektorí nesmelí, iní plní očakávania, ďalší už úplne samozrejme... Je to pekná chvíľa aj pre ostatných, keď vidia – máme tu dorast, a samozrejme tešia sa aj „besiedkári“, ktorí sa o nich s láskou postarajú. Pribudli nám aj učitelia a spolupracovníci na besiedke, deti sme rozdelili podľa veku do dvoch skupín. Preto chceme postupne zveľaďovať priestory pre deti a venovať starostlivosť aj učiteľom, aby mali čo najlepšie podmienky a vzdelanie pre túto službu. Radi by sme v budúcnosti vytvorili aj zázemie pre mladé rodiny, k spoločnému stretávaniu, zdieraniu, vzdelávaniu...

Od októbra sme začali aj so štúdiom Biblie formou biblickej hodiny. Vytvára sa už stabilnejší okruh účastníkov, ktorí okrem záujmu o Písmo vytvárajú pekné spoločenstvo. Rovnako tak funguje aj

spevokol, kde popri piesňach práve dobrá partia je príťažlivým momentom.

Konečne sa nazbierali aj piati konfirmandi, takže sme po roku absencie rozbehli aj toto vyučovanie.

Prímárny dôraz kladieme samozrejme na nedeľné služby Božie a snažíme sa, aby boli oslovujúce a príťažlivé. Zaviedli sme službu pri vchode, ktorá privíta každého účastníka a vloží mu do rúk zborový Bulletin a aj Spravodaj, v ktorom nájde program služieb Božích a aktuálne informácie. Chceme, aby sa každý cítil v našom spoločenstve vítaný a prijatý. Keďže je pomerne veľa tých, ktorí prídu len občas alebo zo zvedavosti, zaviedli sme tzv. komunikačnú kartičku, kde účastníci služieb Božích majú možnosť dať na seba kontakt a zároveň nás informovať o čo o zbere majú záujem, prípadne za čo sa môžeme modliť v ich živote. Veríme, že ak bude naše nedeľné spoločenstvo rásť aj naďalej, odrazí sa to aj na mládeži, ktorá potrebuje rozbehnúť a aj na iných zborových aktivitách.

Za veľkú devízu v Dúbravke považujeme to, že tu funguje zbor ako spoločenstvo, ktorého jadrom sú srdeční,

ochotní a prajní bratia a sestry. Sme veľmi radi, že všetky potrebné funkcie máme obsadené ľuďmi, ktorí danú službu vykonávajú s láskou a ochotne.

Samozrejme, že vnímame aj krehkosť a zraniteľnosť tohto spoločenstva a aj to, že je príliš skoro na nejaké zodpovednejšie hodnotenie. Predsa však, aj tieto aktuálne signály nás tešia. Veríme, zápasíme a modlíme sa, aby Pán Boh konal svojou milosťou pri nás aj naďalej.

Od nového roka chceme zavádzať aj vlastné účtovníctvo, evidenciu a matriky a tak sa postupne pripravovať na sa-

mostatné fungovanie. Vidíme to ako prirodzený vývoj a dúfame, že ak bude každá z dcérocirkví fungovať v budúcnosti samostatne, prinesie to aj toľko očakávané ukladnutie do majetkových a hospodárskych pomerov v zbere.

Sme vďační Pánu Bohu za dielo, ktoré sa tu z Jeho milosti koná a prajeme si, aby aj cez zborové spoločenstvo v Dúbravke čo najviac ľudí spoznalo Pána Ježiša ako svojho Spasiteľa a Záchrancu.

JÁN HROBŇ
zborový farár

AKÉ NEVIDITEĽNÉ DARČEKY BY NAŠE DETI PRIVÍTALI?

Prial by som si na Vianoce, aby bolo viac lásky medzi ľuďmi. Pretože aj my sa doma bijeme. A možno aj iní vo svete.

„Nastupuj!“ hovorí mi mama, keď ide nastupovať do autobusu. Autobus bol prázdny, a tak som si sadla. Nastúpila aj jedna mladá baba. Aj ona si sadla. Autobus prešiel už štyri zastávky a celkom sa zaplnil ľuďmi. A vtom nastúpila celkom stará pani. „Samozrejme, že tá mladá baba sa nepostaví,“ povedala som si v duchu. Ako inak. Nepostavila sa. A tak som sa musela postaviť ja, celkom malá. „Nech sa páči!“ povedala som starej pani. Ona si hneď sadla. A preto si na Vianoce želim, aby to už tak nebolo.

LUDMILKA

Chcel by som vidieť svojho dedka, ktorý zomrel, keď som ešte nežil. Chcel by som, aby ma môj otec niekedy zobral do

práce. Želal by som si, aby som na Vianoce dostal lístky na futbalový zápas v Madride RMA vs FCB.

MATÚŠ

Vianoce sú čas lásky. Cez vianočnú večeru by mala byť celá rodina spolu. JA by som chcela stráviť Vianoce s celou rodinou. A prialo by som si pekné náušnice. Pri vianočnej večeri sa je kapor a kapustnica. Určite sa každé dieťa teší z darčiekov. Ale keby ste si mali priať neviditeľný darček, aký by to bol? JA by som chcela, aby sme sa už s bratom nehádali. A aby som aspoň na jeden deň uvidela moju babku. Mala som ju veľmi rada!

EMKA

Chcel by som mať kameň oživovania, aby som mohol oživiť svoju babku a dedka z Trnavy. Chcel by som, aby môj otec nemusel chodiť na služobné cesty. Chcel

by som ísť na futbalový zápas FC Barcelona proti tímu CF REAL MADRID a chcel by som ísť do Legolandu. Chce by som sa stretnúť s Messim.

MARTIN

Čo sú to neviditeľné darčeky? Vidieť svojho dedka, viac lásky medzi súrodencami, mať dovolenú telku, mať zase Delfa, viac lásky medzi ľuďmi... Toto by som chcel nájsť pod stromčekom.

PATRIK

28. 11. v piatok sme si v škole rozprávali, čo by sme chceli pod stromček. Ja som povedala, že by som chcela psa, ktorý sa bude volať Bin tin tin. Prešiel skoro

celý mesiac a bolo 24. 12. boli Vianoce, išli sme do kostola. Keď sme sa vrátili, všetci mali darčeky, len ja som nemala žiadny, tak som si pomyslela, že na mňa zabudli, ale až za mesiac som si uvedomila, že na mňa nezabudli, skôr naopak. Mala som toľko darčkov, ale nebolo ich vidieť, čiže boli neviditeľné. Zrazu sa ku mne správali pekne, mama mala viac času na mňa, Šaňo nesedel na počítači a normálne sa so mnou rozprával.

LAURA

Môj dedko už zomrel. Chcela by som ho vidieť znova, pretože sa k ľuďom správal veľmi milo. Chcela by som aj, aby som sa správala k bratovi veľmi milo ako môj

dedko. Vyrastal v detskom domove. Iba raz dostal na Mikuláša darček, pretože vždy zobrali darčeky staršie deti. Môj dedko sa volal Peter. Zomrel, keď mal 81 rokov. Ale narodil sa druhý Peťo, môj bratranec.

TAMARKA

Napríklad neviditeľný darček je, keď je láska medzi ľuďmi, napríklad ešte je neviditeľný darček vidieť svojho dedka, ktorý zomrel- a je to tak. Chcel by som

ho naozaj vidieť, ale nedá sa. Ešte je neviditeľný darček napríklad viac lásky medzi súrodencami a ešte napríklad je neviditeľný darček, aby sa nevysmievali starej pani

a ešte, aby prestali kraďnúť. A toto by som chcel ako neviditeľné darčeky.

LACKO

Nechcel by som sa pozerat na to, že niekto len tak sa vysmieva nejakým seniorom, alebo že v električke nejaký puberták nejakému seniorovi neuvoľní miesto. Malo by to byť úplne naopak. Nemuselo by byť ani žiadne väzenie alebo vojny. Nemusel by ani v školách nikto nikoho šikanovať. A tak by už nikde nemuseli byť nijaké zločiny.

Vianoce sú čas lásky. Nie však pre každého! Bolo by oveľa lepšie, keby sme dostali jeden jediný darček, ktorý by bol aj

tak neviditeľný. Keby som si mala vybrať, bolo by to napríklad: vidieť svojho dedka, ktorý zomrel, keď som nebola ešte ani na svete. Chcela by som ale veľa ďalších vecí. Ale určite by v tom bolo veľa, veľa, veľa lásky.

PEŤKA

Chcem aby Naninka s Dadinkom vstali z hrobu. Chcel by som, aby ma Sára prestala biť. Chcem, aby sa ľudia nehádali.

CHRISTIÁN

Môj neviditeľný darček je vidieť niekoľko mojich zosnulých fretiek, stretnúť sa s mojím pradedkom, ktorý bol vynálezcom a nájsť pár pravcečiek + navštíviť Legoland.

SAMKO

Aké neviditeľné darčeky by sme chceli. Viac lásky k súrodencom. Lásku k iným ľuďom. Porozprávať sa s môjho ocina strýkom. Aby na mňa rodičia mali trocha viac času.

JAKUBKO

Chcel by som, aby sa správali ľudia dobre. Chcel by som, aby ľudia nezrážali autami ľudí, aby nezomreli a to môžem byť aj ja. Bol by som rád, keby som videl

moju pra pra babku. Chcel by som, aby sme išli aj ďalší rok na dovolenku. Ja by som chcel ísť do Pezinku za mojím bratrancom Maťom a Ondrejom. Chcel by som ísť s mojou rodinou do Paríža a vidieť Eiffelovu vežu.

ALEX

Chcela by som, aby bolo viac lásky medzi ľuďmi. Lebo každý deň vidím aspoň jednu babku a nikto ju nepustí. Chcela by som, aby bolo viac lásky medzi súrodencami.

Lebo nie raz už sme sa s bratom pohádali. Rada by som uvidela moju sesternicu z druhého kolena.

DOROTKA

Chcela by som, aby som mohla ísť do Česka. Chcela

by som vidieť hrob mojej prababičky, ale aj aby sa moji rodičia toľko nehádali. A aby sa môj brat toľko nebil s inými deťmi. Aby nemal už toľko sopeľ a nebolela ho toľko hlava. Chcela by som, aby babka z tatovej strany nemusela byť toľko v nemocnici. A chcela by som sa stretnúť s mojou kamoškou Olíviou, s ktorou som sa nevidela už dva roky. Toto by som chcela, aby som mohla mať pod stromčekom.

NINKA

AKO KREŠŤANSTVO ZMENILO SVET

Krešťanstvo je pravdepodobne najrozšírenejšie a najväčšie náboženstvo sveta. Opiera sa o učenie Ježiša Krista, ktoré hovorí, že bol Bohom zoslaný na našu Zem, aby nás vykúpil z hriechov.

Krešťanstvo ovplyvňuje život človeka po každej stránke. Prevažne všetky základné morálne zásady sú prebrané z 10-tich Božích prikázaní a učia nás správne spôsoby života. Ak by sme porušovali niektoré zo základných prikázaní, ako „nezabiješ“ alebo „nepokradneš“, len ťažko by sme viedli taký život, aký vedíme dnes. Ľudia by sa riadili heslom „anarchia“, čo by sa slovom dalo zhrnúť ako chaos, neporiadok a bezvládie. Možno si niektorí myslia, že takýto život bez pravidiel by bol lepší, ale v tom prípade si to celkom presne nevedia predstaviť. Človek nad sebou potrebuje niekoho, kto sa zdá byť bezchybným ako on sám. Inak by ho nebol ochotný rešpektovať a poslúchať. Avšak aj napriek tomu, že sú nám dané nejaké pravidlá, krešťanstvo je založené na našom konkrétnom vzťahu s Bohom, nie na slovách „musíš“ a „nesmieš“. Každý kresťan si tento vzťah s Bohom pevne buduje a dôkladne stráži. V živote kresťana je to to najdôležitejšie, čo má a čo nesmie nikdy stratiť. Vieru v Boha, v Ježiša Krista. Ak by neexistovalo krešťanstvo, ľudia by sa obrátili na iné náboženstvo, vieru v iného Boha, v mnohých bohov alebo v žiadneho a iný život, ako tu na zemi, tak aj posmrtný. Ľudia vyznávajú iné náboženstvá samozrejme aj dnes, ale nie všetky sú také ako krešťanstvo.

Krešťanstvo náš život ovplyvňuje aj tam, kde si to väčšinu času nevšimame,

pokiaľ sa nad tým nezamyslíme. Napríklad momentálne aktuálne Vianoce. To, čím označujeme Štedrý deň, je vlastne narodenie pána Ježiša Krista, aj keď mnohí to berú ako ten deň, kedy dostávame od rodičov darčeky, ktoré sme si napísali na kúsok papiera, niekedy ozdobeného vlastnou výtvarnou tvorbou. Na čom by nemuselo byť nič zlé, pokiaľ by sme pritom nezabúdali na to dôležité, čo sa cez tieto sviatky vlastne deje. Berieme to ako proces, ktorým každý rok prejdeme s peňaženkou, čo skončí prázdna, nervóznym vymýšľaním originálneho darčeka pre najbližších a s kopou sklamaných detských tvárí, keď im Ježiško omylom doniesol sveter namiesto i-podu. Aj túto oblasť by krešťanstvo mohlo trochu ovplyvniť, už pri vyslovení „cti si otca i matku, aby si dlho žil na zemi“ by si niektoré deti mali uvedomiť, akú hodnotu má rodina.

Krešťanstvo zmenilo svet z každého uhla. Ak by neexistovalo krešťanstvo, pravdepodobne by sme svet poznali úplne inak, ako ho poznáme dnes. Ovplyvňuje každú stránku nášho života od politiky cez hudbu po umenie. Umelci vo viere v Boha šifrujú krešťanské symboly a život pána Ježiša Krista vo svojich dielach. V hudbe ho ospevujú a maliari maľujú jeho podobnosť. Krešťanstvo nám dáva domov, teplo, mierumilovnú cestu životom a lásku vo vzťahu s Bohom. Pre mnohých je krešťanstvo celý život, pohľad na stvorenie sveta, jeho priebeh, existenciu všetkého živého, naše fungovanie a pozitívny postoj k tomu, čo príde po smrti. Keď zlyhá srdce a zastaví sa dych, veríme, že prídeme do večného krá-

ľovstva, kde nám budú odpustené všetky naše hriechy a budeme spasení, odpočívať v nebeskom raji.

M. POTÚČKOVÁ, II.B

AKO KREŠŤANSTVO ZMENILO/NEZMENILO SVET?

Ak niekto tvrdí, že kresťanstvo neovplyvnilo vývoj sveta, dovoľm si povedať, že sa mylí. Kresťanstvo mení tých, čo tvoria svet. Nás ľudí. Avšak je na jednotlivcovi, či je ochotný sa zmeniť.

Kresťanstvo prináša mnoho zmien do našich životov. Vďaka nemu spoznávame nové životné cesty, obohacujeme seba, ale aj našich blízkych, a možno si niekedy aj poprehadzujeme priority v našom rebríčku hodnôt. Začneme inak rozmýšľať, prežívať iné pocity, dúfajúc, že toto je tá správna cesta. Nežijeme kresťansky iba vo svojom vnútri, šírimo vieru aj do sveta okolo nás. Keby neexistovalo kresťanstvo, neboli by žiadne krásne kostoly, či iné duchovné stavby. Knižnice by boli ochudobnené o Knihu kníh, Bibliu. Vianoce by stratili svoje čaro a ich hlavná myšlienka by bola zastretá materializmom.

Ak sa zamyslíme, zistíme, že viera sa prejavuje všade okolo nás a za každých okolností. Niekedy ju možno prehliadnuť, ale stále nás sprevádza. Aj naša škola podporuje kresťanstvo. Kto vie, kam by naše cesty viedli, nebyť tohto inštitútu. Naša budúcnosť sa zdá nejasná a neistá, ale kresťanstvo je jedna z mála vecí, ktorá je istá. Bude tu pre nás vždy, keď ho budeme potrebovať. Dodáva nám nádej pre lepšiu zajtrašok, odhodlanie a silu byť sám sebou a vlastne aj spoznať, kto v skutočnosti sme. Počas života ve-

ľakrát zapochybujeme o viere a o vierohodnosti informácií, ktoré nám podáva. Nájdeme tisíc otázok bez odpovedí. Aj takýmto spôsobom sa však meníme. Premýšľame, analyzujeme, hodnotíme a napokon sa rozhodneme.

Zvyčajne rodičia rozhodnú za nás ešte kým sme malí a neschopní samostatnosti. S pribúdajúcimi rokmi sa nám ponúka možnosť konať vlastnou hlavou. Myslím, že človek, ktorý sa ku kresťanstvu hlási zo svojej vlastnej vôle, má vyššiu pravdepodobnosť skutočne uveriť. Sám je odhodlaný zmeniť sa. Kresťanstvo nie je jediná cesta ako napredovať. Obklopuje nás množstvo iných vierovyznaní a opäť záleží len na nás, ktoré budeme preferovať... Áno, kresťanstvo má silu meniť ľudí, ich názory, túžby, ambície, sny a v neposlednom rade okolitý svet. Ten by nebol tým, čím je teraz, bez kresťanstva. Viera je ako posledný pestrofarebný kúsok mozaiky nášho života. Dopĺňa ho a obohacuje... Stačí si len vybrať...

KATARÍNA KOPCOVÁ II.B

MENILO KREŠŤANSTVO SVET?

Pri pohľade na dnešný svet ťažko objektívne zhodnotiť jeho zmenu podmienenú kresťanskou cirkvou. Záleží samozrejme na tom, či ide o zmenu vonkajšiu alebo vnútornú.

Čo sa týka vonkajšej zmeny, ktorú vo svete zanechalo kresťanstvo, myslím, že človek ako jeden z mnohých má väčšiu voľnosť a slobodu priznať sa k tomuto náboženstvu a existovať na svete bez toho, aby bol prenasledovaný, týraný, alebo opovrhovaný. Avšak súčasne ľudstvo nadobúda viac a viac poznatkov, ktoré

našu úprimnú vieru podkopávajú, zneisťujú alebo vyvracajú. Čím človek vie a pozná viac, tým sa v jeho mysli tvoria množstvá otázok, na ktoré si niekedy sám nevie odpovedať, a práve to ho vedie k spochybnovaniu jeho viery. Kresťanstvo je jednou z kontroverzných tém, ako asi všetky druhy náboženstva, aj napriek tomu, že podľa štatistík patrí medzi jedno z najrozšírenejších. Podľa môjho názoru kresťanstvo určite zmenilo a mení svet ľudí, ale nie som si vždy istá, či ho mení pozitívne alebo negatívne. Otázka, či sa svet zmenil kresťanstvom ako vierou v jedného Boha, sa objektívne nedá zodpovedať práve preto, lebo by sme museli poznať pravdivé zmýšľanie všetkých ľudí na Zemi. Museli by sme vedieť, ako sú oni zmenení a čo v nich vyvolalo a vyvoláva viera v kresťanstve.

Aj keď na jednej strane zastávam názor, že kresťanstvo zmenilo svet, nemôžem s istotou povedať, ako je ľudstvo menené vo vnútri. Svet, o ktorom hovorím, sa skladá z ľudí, z človeka ako jedného z milióna, z ľudí, ktorí sú ako kvapky vody v oceáne. Každá kvapka má v tomto prípade osobitú zloženú. Nikdy nebudeme schopní naším vnímaním obsiahnuť myslenie všetkých ľudí. Čo sa teda týka vnútornej zmeny sveta kresťanskou vierou, môžem písať len o mojej.

Ja osobne som veľmi vďačná za to, že môžem vedieť, čo je viera, čo je kresťanstvo a kto je Boh. Ja osobne som bola vo vnútri zmenená touto kresťanskou vierou, keď som mala 11 rokov. Niekedy však premýšľam, či sa moja vnútorná zmena prejavuje aj navonok. Je to častokrát ťažké a niekedy si svoje zlé počínanie uvedomím neskoro. No princípom zmeny je to, že sa snažím hľadať, kde je chyba, odstrániť ju a uvedomovať si všetky privilé-

giá a zaslúbenia, ktoré ako veriaci môžeme v Pánovi mať a ďakovať za ne. Preto podstatou zmeny sveta je zmena, ktorá začína od jedného konkrétneho človeka.

Ako zmenilo kresťanstvo svet? To nemôžem a asi ani nikdy nebudem môcť zodpovedať pravdivo. Viem len, že ten môj vnútorný svet prešiel tou správnou zmenou a priala by som si, aby ju zažil každý človek.

VERONIKA KRÁĽOVÁ (4. A) ***Ev. bilingválne gymnázium***

AKO KREŠŤANSTVO NE/ZMENILO SVET!

Pojem kresťanstvo znamenal pre ľudí odjakživa rôzne veci. Keďže ľudia sú rôzni, každý si to vykladá inak. Pre niekoho to bolo len obyčajné podstatné meno, ktoré nič neznamená, no pre niekoho to znamená celý jeho život.

Pre mnohých sa stalo kresťanstvo niečím, bez čoho by nedokázali existovať. Je to ich prameň života. Je to ich voda, bez ktorej by neprežili. Samozrejme, je to normálne, až kým sa z ľudí nestanú náboženski fanatici. Od tejto chvíle, keď im to začne prerastať cez hlavu, toho začína byť príliš. Týmto nechcem nikomu nič radíť ani prikazovať, ale od doby, kedy ľudia začínajú ostatným diktovať, čo majú robiť a ľudia tak konajú proti svojej vôli, nie je to v poriadku. A to všetko je len preto, lebo títo posadnutí ľudia si výklad Písma Svätého vzali až príliš k srdcu. Keď vidím napríklad mužov v moslimskej krajine, ako sa obvykle k ženám správajú a nedovolia im svojoľne čo i len myslieť a jednú s nimi ako s nejakými handrami, je mi to veľ-

mi ľúto. A preto som toho názoru, že všetkého veľa škodí. No netreba zabudnúť spomenúť aj iné skupiny ľudí. Na svete sú aj takí, čo si vážia Boha a všetko to, čo pre nás každodenne robí. Pravidelne sa modlia, uvedomujú si, že bez Boha by boli nikým, lebo všetko, čo majú, je vďaka nemu. No sú aj takí, ktorí veľa vecí nemajú, no veria, že raz príde rad aj na nich a Boh im raz pomôže.

No žiaľ sú aj takí, ktorí sa celý život vysmievajú ostatným a riešia ich vzťah k Bohu. Avšak, jedného dňa príde deň D, kedy sa týmto ľuďom niečo prihodí a myslia si, že ak sa raz pomodlia, alebo pôjdu do kostola, bude im všetko odpustené a všetko sa vráti do tých starých kolají, keď bolo všetko v poriadku, keď nemuseli nič riešiť. Ale aj keď sa dá všetko späť do poriadku, pretože Boh pomôže každému, ľudia si to vážii nebudú, opäť si ho prestanú všímať a nebudú si vážiť ani ostatných. Je jasné, že to tak bude, lebo ľudstvo je NEPOUČITELNÉ!!!

A najsmutnejšia skupina ľudí je tá, keď ľudia popierajú akúkoľvek existenciu Boha. Myslia si o veriacich, že sú to somári, ktorí naleteli na nejakú hlúposť. No treba si pamätať, že „Božie mlyny melú pomaly, ale isto.“ Raz sa im to všetko vráti. A môžu si byť istí, že príde aj taký čas, kedy sa sami presvedčia o tom, že rozmýšľali zle. A určite príde čas, keď svoje konanie oľutujú.

A preto vám chcem povedať, aby ste sa každý starali o seba, pretože chyby robí každý jeden na tejto planéte a najľahšie sa nám hľadajú a kritizujú chyby na druhých. No to nie je určite tá správna vec, ktorú by sme mali robiť. A teda radšej sa snažte odstraňovať svoje chyby a vylepšovať zlé vlastnosti a nechajte ľudí tak. Neriešte veci, ktoré sa vás nijakým spôsobom nedotýkajú. Každý má totiž právo na slobodný život a rozhodovanie sa.

SÁRA OLEJÁROVÁ, II.B

PRÍHOVOR JÁNA V. MICHALKU, dlhoročného predsedu Rady rodičov Evanjelického Lýcea a EZŠ, na Slávnostnej akadémii 15. 11. 2011

Ctení hostia, vážení priatelia,

žijeme v dobe inflácie, nielen inflácie peňazí, ale aj inflácie slova. Na spomalenie inflácie peňazí je potrebné prijímať nepopulárne opatrenia, proti inflácii slova možno bojovať hlavne prostredníctvom nepríjemného sebakúmania.

Stretávame sa na slávnosti, oslavujeme často a radi. Ale čo, koho oslavujeme? Na stretnutí pri príležitosti výročia

cirkevnej školy nemôžeme nič iné ako oslavovať Pána Boha.

Ak to chceme robiť vážne a úprimne, musíme byť predovšetkým schopní sebareflexie, sebakritiky.

Kritéria, ktoré má spĺňať cirkevná, evanjelická!, luteránska! škola sú tvrdé. Nestačí správať sa v súlade so zákonmi a predpismi. Keď nechceme, aby bolo Lýceum cirkevnou školou len formálne, musíme spĺňať kritéria kresťanskej morálky

a etiky. Kvalita vzdelávania a výchovy je dôležitá, ale cirkevná škola sa musí odlišovať od ostatných tým, že v nej vládne pravda, spravodlivosť, právo, súcit, odvaha zastať sa tých s iným názorom. V situácii, keď konkurencia hovorí len o úspechoch a štatistické ukazovatele, počet žiakov vplývajú na financovanie, v takej situácii si priznať nedostatky, to naháňa strach. Pritom komercia, gýč, primitívna zábava, často pod názvom kultúra, nás ohrozujú viac ako nedostatok financií.

Preto sa aj pri slávnostných chvíľach, alebo práve pri nich, musíme pýtať, či sme boli pre svoje deti, študentov vždy dobrým príkladom, či sme mali dosť času, pochopenia, či sme boli otvorení ich kritike, či sme sa na našej škole nestretli s pretvárkou, ohováraním, intri-

gami, alibizmom, výhovorkami, formalizmom, falošnou solidaritou ?

Mnohé výborné výsledky študentov i pedagógov, či prospešné a dobré projekty spolupráce rodičov so školou, to všetko sme tu zažili a zažívame aj dnes a tešíme sa z toho. To ale nesmie byť dôvodom k zakrývaniu problémov a nedostatkov.

Aké je východisko, aké sú perspektívy?

Bez pokánia a pokory, bez pravdivého pomenovania problémov je zmena v našom vedomí nemožná, a bez tejto zmeny nie je šanca ani na zmenu v našom konaní.

Pán Boh nech nám dá odvahu a silu viery hľadať budúcnosť v Jeho Slove, s Jeho pomocou a požehnaním.

ADVENTNÉ A VIANOČNÉ PIESNE DR. MARTINA LUTHERA V EVANJELICKOM SPEVNÍKU

Môj príspevok je adresovaný predovšetkým mládeži, ako aj všetkým tým čitateľom, ktorí sa históriou našich cirkevných piesní príliš nezaoberali, ale majú o ňu záujem. Uvedomujem si, že niektoré mnou uvádzané fakty sú všeobecne dostatočne známe, ale domnievam sa, že nezaškodí si ich znovu pripomenúť. Ako hudobník sa zameriavam viac na hudobnú ako na textovú zložku cirkevných piesní. V našom Evanjelickom spevníku máme jednu adventnú a dve vianočné piesne nášho reformátora Dr. Martina Luthera. Ako sa k nám na Slovensko dostali?

V prvej polovici 17. storočia na Slovensku pôsobil evanjelický kazateľ Ju-

raj Tranovský (1592 – 1637). Narodil sa a vyrastal v Těšíne na Sliezsku (dnes časť Českej republiky). Neskôr študoval teológiu a filozofiu vo Wittenbergu na univerzite, kde približne jedno storočie pred ním pôsobil náš reformátor Dr. Martin Luther. Wittenberg sa nachádza v krajine Durínsko vo východnom Nemecku. Juraj Tranovský tu mal možnosť spoznávať pravoverné luteránske učenie a celkom určite aj cirkevné piesne nemeckej reformácie, medzi nimi aj piesne Martina Luthera. Univerzitné štúdiá vo Wittenbergu dokončil Tranovský v roku 1611. Vystriedal viacero pôsobísk v Čechách a na Morave (Praha, Třeboň,

Holešov, Valašské Meziříčí, Bílsko). Prežil pohnutý, dramatický život poznačený úmrtím detí a prenasledovaním, ktoré sa stupňovalo najmä po porážke českých protestantských stavov po bitke na Bielej hore v roku 1620. Asi v roku 1628 odchádza pred neúnosnými rekatolizačnými tlakmi na Slovensko, kde krátko pred smrťou vydáva u tlačiaru Vavrinca Brewera v Levoči svoje dve najvýznamnejšie diela – knihu modlitieb *Phiala odoramentorum*. Modlitby kresťanské (1635) a zbierku cirkevných piesní, kancionál *Cithara Sanctorum* (1636). Rok po vydaní *Cithary* Juraj Tranovský zomrel.

Niektoré z Lutherových piesní boli na Slovensku známe aj pred Tranovským, no Juraj Tranovský sa pravdepodobne ako prvý podujal na preklad všetkých piesní nášho reformátora. Považoval ich za nevyhnutnú a podstatnú súčasť svojho kancionála. Vo svojej *Předmluve* na kancionál tento k pobožnému čtenáři Tranovský píše: „Z písni D.M.Luthera čtyři toliko do řeči naši Slovenské přeložené jsem našel; protož já ostatné všechny, kterékoli on za své uznával ... nebo se nejedny z omylu jemu připisují, přeložil jsem a k těmto připojil. Té písničky *Ein feste Burg* našlo se pět rozličných verzí, však tuto jediná toliko položena jest: neb taková rozličnost více by zmatku než užitku slaužiti mohla.“ Juraj Tranovský písal v tzv. bibličtine, jazyku blízkeho tomu, aký používala Kralická biblia. Tranovského *Cithara Sanctorum* vyšla čiastočne notovaná – niektoré piesne a liturgické spevy sú vydané aj s notami. Posledné notované vydanie *Cithary Sanctorum* vyšlo v roku 1696. Nasledujúce generácie Tranovského kancionál dopĺňali o ďalšie pies-

Organista Stanislav Tichý

ne. Pribúdali jednak preklady novších cudzojazyčných piesní (najmä nemec-kých), jednak nové piesne v bibličtine od domácich autorov, ktoré sa ale zväčša spievali na melódie už existujúcich piesní. Takýto postup (keď na existujúcu melódiu niekto napíše nový text) sa v odbornej hymnologickej literatúre nazýva kontrafaktúra. Od osemnásteho storočia vychádzal spevník *Cithara Sanctorum* (pre ktorý sa vžil názov *Tranoscius*) už bez nôt. Bez nôt vychádzala aj naša druhá významná zbierka cirkevných piesní – *Zpěvník evangelický* (1. vydanie z roku 1842). Až náš nový *Evanjelický spevník* v dnešnej slovenčine z roku 1992 priniesol všetky piesne notované. Výnimku v 20. storočí tvorili iba piesne z *Prídavku k Zpěvníku evangelickému*, ktorý bol čiastočne notovaný a spevníky vydávané spolkom *Modrý kríž* (tie však neboli určené pre spev na službách Božích).

Adventná pieseň Dr. Martina Luthera
Príd', Spasenie pohanov (Evanjelický spevník č. 19)
podľa rôznych prameňov používaných na území dnešného Slovenska

1) *Cithara Sanctorum Juraja Tranovského, Levoča 1636, str.19:*

Príd' Po - ha - nův Spa - se - ní je - hož v Pan - ně vtě - le - ní
 pře - div - ně jest všem všu - dy zje - vilt' Bůh moc svau tu - dy.

2) *Melodyatura aneb Partytura Adama Škultétyho, Brno 1798, č.14:*

Príd' Po - ha - nův Spa - se - ní je - hož v Pan - ně vtě - le - ní
 pře - div - ně jest všem všu - dy zje - vilt' Bůh moc svau tu - dy.

3) *Velká partitúra Juraja Chorváta, Tranoscus 1936, č.25:*

Príd' Po - ha - nův Spa - se - ní je - hož v Pan - ně vtě - le - ní
 pře - div - ně jest všem všu - dy zje - vilt' Bůh moc svau tu - dy.

Guľujeme sa a staviame snehuliakov

4) *Evanjelický spevník, Tranoscus 1992, č.19:*

*(rovnakú melódiu má už Partitúra zostavená z rôznych prameňov
 Júliusom Letňanom a Karolom Wurmom, Tranoscus 1956, č.10,
 ale bez taktových čiar, na spôsob menzurálnej notácie)*

Príd', Spa - se - nie po - ha - nov, Te - ba s lás - kou od - da - nou
 všet - ci ver - ne ča - ká - me; príď k nám, vrúc - ne vo - lá - me.

Fakt, že tri storočia vychádzali spevníky, z ktorých náš pobožný ľud spieval pri službách Božích, bez nôt, mal za následok vznik nespočetného množstva ľudových variantov. Praktickým dôsledkom bolo, že mnohé piesne sa spievali v jednotlivých cirkevných zboroch (niekedy aj susedných) rozličným spôsobom. Hudobná časť spevníkovej komisie, ktorá pripravovala nový Evanjelický spevník, stála pred mimoriadne ťažkou úlohou rozhodnúť, ktorú melodickú verziu v spevníku publikovať – pôvodnú (tj. podľa starých prameňov), alebo niektorú z novších, príp. zľudovelých? Jednotlivé cirkevné piesne totiž menili svoju melodickú podobu nielen vplyvom folklóru (ako to bolo typické na našom území), ale aj pod vplyvom zmien hudobných štýlov. Inak sa tá istá cirkevná pieseň spievala v dobe Martina Luthera (1483 – 1546) - renesancia (franko-flámska polyfónia), inak napr. o dve storočia neskôr, v dobe Mateja Bela (1684 – 1749) a Johanna Sebastiana Bacha (1685 – 1750) - posledná fáza hudobného baroka. Je logické, že najväčšie odchýlky od pôvodných melódií nachádzame pri najstarších piesňach, tj. pri piesňach predreformačných a najstarších protestantských piesňach pochádzajúcich zo 16. a 17. storočia.

Vráťme sa však ku Adventu a Vianociam. K obdobiu začiatku nového cirkevného roka, tj. k prvej adventnej nedeli sa tradične viaže Lutherova pieseň *Nun komm, der Heiden Heiland*. V Tranovského Cithare Sanctorum ju nájdeme preloženú pod názvom *Přijď Pohanův Spasení* a znotovanú. Predlohou, z ktorej Dr. Martin Luther vychádzal, bol latinský hymnus *Veni Redemptor gentium* pochádzajúci zo 4. storočia od Am-

brosia Milánskeho. Lutherovo spracovanie (z rokov 1523/24) ako aj Tranovského preklad mali po osem strôf. V dnešnom Evanjelickom spevníku nájdeme pod číslom 19 jej skrátenú a prepracovanú verziu *Príď, Spasenie pohanov* so šiestimi strofami. Na predsádke tohoto čísla Evanjelickej Bratislavy sa nachádzajú melodické verzie tejto piesne pochádzajúce z rôznych období.

K času Vianoc nájdeme v Evanjelickom spevníku pod číslom 38 Lutherovu pieseň *Anjeli z nebies* výsosti. Jej pôvodný nemecký názov je *Vom Himmel kam der Engel Schar* a mala šesť strôf. Juraj Tranovský uvádza takýto preklad prvej strofy: *S nebe přídšedše Anjelé / řekli Pastyřům vesele: /Aj Děťátko utěšené / leží v jesličkách složené*. V Tranovského Cithare Sanctorum je pieseň znotovaná a je rozšírená o poslednú siedmu strofu: *Amen, budiž na výsosti / Sláva Bohu z té milosti / žeť nám již dal Syna svého / v našem těle zjeveného*. Pieseň pochádza z posledného obdobia Lutherovho života, z rokov 1542/43. Používa melódiu skoršej Lutherovej vianočnej piesne pre deti *Vom Himmel hoch, da komm ich her*, ktorú taktiež nájdeme aj u Tranovského pod názvom *Z Výsosti Nebeské jdu k vám*. Lutherova predloha aj jej preklad v Cithare Sanctorum majú zhodne po 15 strôf. Táto pieseň sa už v našom Evanjelickom spevníku nenachádza. Text tejto piesne napísal Martin Luther v roku 1535 a pôvodne sa spievala na dobovú veľmi obľúbenú svetskú melódiu. Novú Lutherovu melódiu dostala pieseň v roku 1539 po kritike zo strany Lutherových spolupracovníkov. Luther sa údajne pri obhajobe pôvodnej svetskej melódie, ktorú bolo možné počuť aj v krčme, bránil argumentáciou,

že „diabol si nemusí všetky melódie nechať pre seba“. Obidve melódie nájdeme v dnes používanom nemeckom spevníku Evangelische Gesangbuch z roku 1996 pod číslami 24 a 25.

Ďalšou Lutherovou vianočnou piesňou, ktorú nájdeme v Tranovského kancionáli je znotovaná pieseň Pochválen buď Jezu Kryste. Nemeckou predlohou je v Lutherovej dobe veľmi rozšírená a známa pieseň Gelobet seist du, Jesu Christ zo 14. storočia. Martin Luther z nej prevzal melódiu a text prvej strofy a pieseň rozšíril o svoj text druhej až siedmej strofy. Žiaľ, táto pieseň sa v novom Evanjelickom spevníku nenachádza. Nájdeme v ňom však pod číslom 33 slávospev Buď Bohu sláva na nebi. Táto pieseň je prepracovaním a skrátením Tranovského predlohy – slávospevu Sláva buď Bohu na Nebi, ktorý mal v Cithare deväť strôf a spieval sa práve na melódiu Lutherovej piesne Gelobet seist du, Jesu Christ. Na túto melódiu nájdeme v dnešnom Evanjelickom spevníku pod číslom 40 aj neskoršiu kontrafaktúru od K. Motešického.

Tým sme vyčerpali tie z Lutherových adventných a vianočných piesní, ktoré nájdeme v dnešnom Evanjelickom spevníku. Pre úplnosť dodávam, že Juraj Tranovský v záverečnom oddieli svojho kancionála venovanom piesňam pre nešporné a ranné služby Božie uvádza ešte dve Lutherove vianočné piesne: Slušíť Pána slavně ctíti (Christum wir sollen loben schon, 1523/24) a na Zjavenie Krista Pána mudrcom určenú Proč bouříš Herode, slyše o Narození Ježíše (Was fürchst du, Feind Herodes sehr, datovanú 12. decembra 1541). Obidve piesne spracoval Luther zo starého latinského hymnu A Solis ortus cardine od Caeliusa Sedulia (1. polovica 5. storočia).

V cirkvi dnes často počujeme hlasy, ktoré tvrdia, že starobylé cirkevné piesne Luthera a jeho súčasníkov, ako aj ešte staršie predreformačné cirkevné piesne a liturgické spevy vychádzajúce z gregoriánskeho chorálu sú pre dnešnú dobu a súčasnú bohoslužobnú prax už neprijateľné. S týmto rozhodne nesúhlasím. Množstvo cirkevných hudobníkov a hudobných skladateľov na celom svete je starobylou krásou týchto spevov vždy znovu a znovu po celé generácie inšpirované k novým kompozíciám a aranžmánom pre najrôznejšie hudobné zoskupenia (od organových chorálových predohier a zvučných záverečných postlúdií cez spracovania pre chrámové spevokoly až po dychovky a najrôznejšie vokálno-inštrumentálne ansámble). Tieto kompozície a aranžmány sú primárne určené pre bohoslužobnú prax a sa v nej aj úspešne používajú. Táto tradícia siaha od čias reformácie až do súčasnosti, a paradoxne dokonca aj hudobníci orientovaní na rock-pop-jazzovú hudbu nachádzajú rôzne hudobné riešenia, ako hudobné motívy starodávnych spevov spracovať svojím hudobným jazykom.

Druhým dôvodom pre zachovanie tradičných cirkevných piesní je fakt, že nás spájajú s protestantmi na celom svete. Tieto piesne nájdeme v prekladoch v spevníkoch nemeckých, švajčiarskych, holandských, belgických, anglických, amerických, českých, poľských, maďarských, či v spevníkoch používaných v krajinách škandinávskych, a vôbec všade tam, kde prenikla protestantská misia. Mnohé z tradičných protestantských piesní prenikli aj do spevníkov katolíckych. Melódie tradičných cirkevných piesní nás spájajú aj s tradičnou cirkevno-hudobnou kultúrou reprezentovanou

napr. tvorbou Johanna Sebastiana Bacha alebo Felixa Mendelssohna-Bartholdyho a ďalších. V dielach skladateľov cirkevnej hudby všetkých období boli rôzne cirkevné piesne nespočetnekrát citované a variované. A tak popri tvorbe nových cirkevných piesní, ktorá je pot-

rebná v každej dobe, je rovnako dôležité aj zachovávať, zveľaďovať a rozvíjať tradičný repertoár bohoslužobnej cirkevnej piesne a liturgie.

STANISLAV TICHÝ
organista

20. VÝROČIE OBNOVENIA EVANJELICKEJ DIAKONIE

Bolo to dávno, niekedy v polovici minulého storočia. Dostal som sa so zápalom stredného ucha do nemocnice v Palúdzke (Liptovský Mikuláš). Bolestivé lekárske zákroky zmierňovali milé tety s mäkkými rukami, teplými očami a vždy s úsmevom na perách. Na hlavách mali zvláštne čepce. Ráno, na poľudnie, aj večer sa s nami, malými pacientmi modlili a učili nás pekné pesničky. Spomínam si na jednu, ktorá robila z obávaného pichania injekcií zábavu: My sme malé ihličky, picháme my detičky. Pich, pich, pich, picháme mi detičky. A detičky to vedia, zdravé domov pobežia.

O niekoľko rokov v tej istej nemocnici umieral liptovský senior. Sestrička mu vytrhla vankúš spod hlavy, až tá zazvonila o peľasť postele. Na protesty príbuzných len lakonicky prehodila: veď je už mŕtvy. Odzvonilo aj sestričkám-diakonisám. Nechcem v žiadnom prípade tvrdiť, že drvivá väčšina zdravotných sestier nemá mäkké ruky, teplé oči a úsmev na perách,

ale mnohým chýba tá pridaná hodnota, s ktorou pracovali diakonisy.

Potom som sa na chvíľu stretol s týmito tetami v materskej škôlke Pánova záhradka. A bolo mi veľmi ľúto, keď jedného dňa boli dvere na škôlke zatvorené. Tety - diakonisy, ktoré sa nevzdali svojho rúcha, som ešte určitý čas stretal v mikulášskom kostole a v uliciach mesta. Nikdy sme sa neobišli, povypytovali sa na výsledky v škole, pohľadili. Potom sa mi úplne stratili z dohľadu.

Po rokoch mi potom nostalgické spomienky na tety-diakonisy vyvolávali stretnutia s ich kolegyňami v Nemeckej vraj-demokratickej republike, kde boli režimom trpené.

A nech už máme akékoľvek výhrady k vývoju v našej spoločnosti po nežnom prevrate, obnovenie činnosti Evanjelickej diakonie patrí, popri mnohých iných, k top (ako sa teraz módné hovorí) vymoženostiam demokratického systému na Slovensku.

JÁN JURÁŠ

BIBLICKÁ KRÍŽOVKA

Čo priniesol Ježiš Kristus na svet?

Vodorovne:

1: PRVÁ ČASŤ TAJNIČKY. **2:** V Biblii je toto mesto aj symbolom mocností znepriatelených s Izraelom a Jahvem – zlato, po francúzsky (or) – tebe. **3:** Tabita – DRUHÁ ČASŤ TAJNIČKY – Sion. **4:** Koncovka ruských priezvisk (ik) – Šalamún – „achát“ („koniec“ – polodrahokamu). **5:** Hokejový kotúč (obrátené) – Gabriel a Žofia. **6:** Recept (skr.) – nula – okrem iného (skr.). **7:** Inštitút pre pracovnú rehabilitáciu (skr.) – skratka vdovy. **8:** Skratka Iowy (spolkový štát USA). **9:** Tobiáš a Samuel – TRETIA ČASŤ TAJNIČKY – základná jednotka hmotnosti. **10:** ŠTVRTÁ (POSLEDNÁ) ČASŤ TAJNIČKY. **11:** Rozbolelo – zomrie.

Zvisle: **A:** Šelma z Apokalypsy, veľký protivník Ježiša – zač. slova Abrahám. **B:** Cirkevný hodnostár, aj v ev. cirkvi a. v. – jedna z najstarších kultúrnych zvyklostí. **C:** Popoludňajšie pobožnosti (náb.) – hospodárske zviera. **D:** Zač. slova „siderit“ – MPZ lietadiel Tuniska (TN). **E:** Rímskymi číslicami napíšte: 5+5+1 – milión (skr.). **F:** International Economic Association (skr.) – šport. zisk bodu z podania (eso). **G:** European Olympic Commitet (skr.) – 2000 rímskych. **H:** Číslovka – polomer (3x). **I:** Kód Talianska – mudrci od Východu – tebe. **J:** Novozmluvný kanonický list. Ústrednou témou je Ježiš ako prvý veľkňaz – kód Írska.

Rozlúštenie: „Aby svietil sediacim v me a tóni smrti“ (Lukáš 1, 79).

†PETER BORGULA

člen cirkevného zboru

(vo viere v tela z mŕtvych vzkriesenie a večný život sme sa s ním rozlúčili 25. 11. 2011).

Motív z Písne Vánoční, letáková pieseň vydaná u Teslika a Neumanna v Skalici

A B C D E F G H I J

1

Y

2

3

T

S

4

5

6

7

8

S

Ô

Y

9

G

10

11

O

E